

Školský vzdelávací program

Základnej školy, Rokycany 46

Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Druh školy	štátna
Miesto vydania	Základná škola, Rokycany 46
Štatutárny orgán – riaditeľka školy	Mgr. Iveta Markovičová
Zástupca štatutárneho orgánu – zástupca riaditeľky školy	-
Koordinátor ŠkVP	Mgr. Martina Šáděrová
IČO	51843927
Kontakt	0940 994 631, 0940 624 943
E-mail	zsrokycany@gmail.com
Web stránka	zsrokycany.sk

Zriaďovateľ školy	Obec Rokycany
Štatutárny zástupca obce	Róbert Šoltis, starosta obce Rokycany
Adresa	082 41 Rokycany 45
Kontakt	+421 51 778 31 36

Platnosť dokumentu od:

Mgr. Iveta Markovičová
riaditeľka školy

pečiatka školy

Reedícia/ Revidovanie	Platnosť Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.	Podpis riaditeľa
2. 9. 2024	2. 9. 2024	Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade so ŠVP 2023 schváleným ministrom školstva 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140 a v súlade s Dodatkom č. 8 k ŠVP zo dňa 6.2.2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0. Učebné osnovy podľa ŠVP 2023 platia od školského roku 2023/2024 postupne od 1. ročníka a v reformných ročníkoch nahrádzajú učebné osnovy vypracované podľa Dodatku č. 8 k ŠVP 2015.	

[illegible]

„Všetci sme na jednej lodi!“

Obsah

Úvod	6
1 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania, zameranie školy.....	7
2 Stupeň vzdelania dosiahnutý na základe absolvovania školského vzdelávacieho programu a príslušná úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca.....	29
3 Vyučovací jazyk, dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania.....	30
4 Učebné plány a rozvíjanie prierezových gramotností v Základnej škole, Rokycany 46.....	32
5 Hodnotenie žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese Základnej školy, Rokycany 46.....	47
6 Podporné opatrenia, starostlivosť a zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	72
Príloha č. 1 Osnovy predmetov jednotlivých cyklov	

Úvod

Základná škola, Rokycany 46 je na základe rozhodnutia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zaradená do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky od

1. septembra 2018. Je samostatnou rozpočtovou organizáciou na úseku základného školstva – má právnu subjektivitu. Vyučovacím jazykom je slovenský jazyk.

Zriaďovacia listina školy bola vydaná dňa 27.7.2018, č.j.: ROK-2018/240-OcÚ Obcou Rokycany a doplnená Dodatkom č. 1 zo dňa 29. 06. 2022, ktorý určuje:

druh školy - základná škola, ktorá nemá všetky ročníky

typ školy - neplnoorganizovaná základná škola.

Pri vzniku v školskom roku 2018/2019 škola mala 6 tried /0. – 4. ročník/ s celkovým počtom žiakov 69. V súčasnosti má triedy od 1. ročníka po 7. ročník a víziou školy je pridávať ďalšie ročníky v závislosti od priestorových podmienok.

Žiaci školy pochádzajú z obce Rokycany. Sú žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia. Škola má aj žiakov s osobitným plnením povinnej školskej dochádzky v zahraničí.

Základná škola, Rokycany 46 sa nachádza v lokalite pri hlavnej ceste obce Rokycany v multifunkčnej budove, ktorá patrila firme Agrovýroba, spol., s.r.o. Zriaďovateľ školy sa snaží o výstavbu novej budovy školy.

V blízkosti školy sa nachádza obecné ihrisko, ktoré žiaci využívajú na hodinách telesnej výchovy a pri športových aktivitách.

Škola má zriadený aj školský klub detí s jedným oddelením poskytujúcim celodenný výchovný systém.

Výchovno-vzdelávací proces základnej školy zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci. V škole od jej vzniku pôsobia aj učitelia programu Teach. Pri rozvíjaní inkluzívnych hodnôt v prostredí školy žiakom a učiteľom pomáha nastavovať procesy podporný tím. Tvoria ho sociálna pedagogička, pedagogické asistentky a výchovná poradkyňa. Špecifické činnosti v škole zabezpečuje supervízor, ako aj koordinátori pre environmentálnu výchovu, rozvoj čitateľskej a finančnej gramotnosti, podporu zdravého životného štýlu a tiež školský digitálny koordinátor.

1 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania.

zameranie školy

Cieľ, poslanie a zameranie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 zákona č. 245/2008 Z.z. zákona o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania, ktoré je uskutočňované **na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania.** A nielen žiakov, ale aj **každého človeka** v školskom prostredí – t. j. rodičov i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, radou školy, centrom poradenstva a prevencie a ďalšími externými organizáciami.

Víziou školy je vytvoriť inkluzívne prostredie, kde sa každé dieťa bez rozdielu cíti prijaté, dôležité, šťastné a verí vo svoj potenciál i jeho využitie v ďalšom osobnom aj spoločenskom živote.

Misia školy bezprostredne vychádza z vízie a v rámci nej celý tím školy podporuje akademické a vôľové vlastnosti žiakov na základe zohľadnenia ich daností aj potrieb a tiež na základe budovania piatich spoločných hodnôt: rešpektu, spolupráce, čestnosti, snahy a proaktivity.

Ciele školy v oblasti výchovy a vzdelávania

Pri stanovení cieľov vzdelávania škola vychádza z vízie vzdelávania pre 21. storočie: „Učíme (sa) samostatne myslieť a zodpovedne konať na základe hodnôt, vedomostí a dát.“

Berieme do úvahy potreby spoločnosti – prostredníctvom informačno-komunikačných technológií postupne premeniť tradičnú školu na modernú školu tretieho tisícročia a pripraviť žiakov na život a prácu.

Ciele školy pri získavaní základného vzdelania sú zamerané na:

➤ ***Rozvoj inkluzívnej kultúry***

Vytvoriť prostredie, kde sa každé dieťa cíti prijaté a dôležité. Tento cieľ splníme školeniami pre pedagogických aj odborných zamestnancov, žiakov a rodičov o inkluzívnych praktikách, vytváraním inkluzívnych politík a postupov, ako aj upevňovaním kultúry a étosu školy.

➤ ***Podporu sebavedomia a sebaúcty***

Poskytnúť príležitosti pre všetkých žiakov bez rozdielu, aby rozvíjali svoje schopnosti a verili vo svoj potenciál. Tento cieľ môžeme splniť mentorstvom, poradenstvom a podporou pri učení.

➤ ***Podporu osobného a spoločenského rozvoja***

Pripraviť žiakov bez rozdielu na úspech v osobnom a spoločenskom živote. Tento cieľ môžeme splniť výučbou sociálnych a emocionálnych zručností, ako aj poskytovaním príležitostí pre občianske vzdelávanie a účasť.

➤ **Podporu šťastia a pohody**

Vytvoriť prostredie, kde sa žiaci bez rozdielu cítia šťastní a zdraví. Tento cieľ môžeme splniť implementáciou programov pre duševné zdravie a pohodu, spoluprácou s externým prostredím a neformálnym vzdelávaním, ako aj poskytovaním príležitostí pre fyzickú aktivitu a relaxáciu.

Tieto ciele budú pravidelne hodnotené a aktualizované, aby sa zabezpečilo, že škola naplní svoju víziu a poskytuje najlepšie možné vzdelávanie pre všetkých svojich žiakov bez rozdielu.

Špecifické ciele školy

Škola vo svojej činnosti pokladá za dôležité:

- zameriavať sa na hĺbku učenia sa a schopnosť dávať veci do súvislosti;
- ťažisko vzdelávania presunúť z memorovania poučiek a pamätania si izolovaných faktov na systematické a zámerné rozvíjanie všestrannej a funkčnej gramotnosti v súlade s požiadavkami;
- klásť dôraz na prepájanie metakognície s charakterom v rámci doménových a prierezových gramotností;
- vytvárať pre žiakov možnosť vedieť sa zapájať do výziev, prispôbiť sa novým situáciám, preberať zodpovednosť a riešiť problémy;
- učiť žiakov kriticky pristupovať k informáciám, tvoriť a spolupracovať v rôznorodých tímoch;
- vytvárať inkluzívne prostredie, dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech na základe úcty a rešpektu;
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka;
- zavádzať, postupne si osvojovať a praktizovať uplatňovanie celoživotných pravidiel a životných zručností;
- viesť žiakov k zodpovednosti za svoje konanie, vzťahu k povinnostiam, prístupu k vzdelávaniu;
- vytvoriť optimálne prostredie s kvalitným materiálno-technickým a digitálnym vybavením školy;
- klásť dôraz na rozvoj čitateľskej gramotnosti s dôrazom na čítanie s porozumením v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu i mimoškolskými činnosťami;
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzom jazyku so zreteľom na možnosti školy, zamerať sa na komunikatívnosť a schopnosti jednotlivých žiakov;
- dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole;

- zamerať sa na ovládanie základných prírodovedných pojmov, spôsobov myslenia (logické uvažovanie, argumentácia), ako aj na spôsobilosť tieto vedomosti a zručnosti primerane a zmysluplne využiť v bežných životných situáciách;
- učiť žiakov ekologicky myslieť a konať;
- vytvárať optimálne podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom podporných opatrení, aby mali rovnocenný prístup k vzdelávaniu s možnosťou dosiahnutia úspechu i osobnostného zážitku z neho;
- vytvárať možnosti plnenia povinnej školskej dochádzky osobitným spôsobom prostredníctvom individuálneho vzdelávania pre žiakov, ktorým zdravotné dôvody neumožňujú účasť na vyučovaní;
- podpornou činnosťou školského podporného tímu zvýšiť efektívnosť práce učiteľov a tým umožniť vyššiu mieru individuálneho prístupu k žiakovi;
- zabezpečiť systém doučovacích aktivít pre zaostávajúcich žiakov po vyučovaní;
- direktívno-neživotné formy učenia premeniť na tvorivo-humánnu výchovu a vzdelávanie s dôrazom na slobodu osobnosti;
- zavádzať nové, účinnejšie formy a metódy práce (blokové vyučovanie, projektové vyučovanie, alternatívne formy vzdelávania – animácia, učenie zážitkovou metódou atď.),
- vytvárať priaznivú klímu školy elimináciou konfliktov a zabezpečením pravidelných školení z oblasti interpersonálnej komunikácie, riešenia konfliktov, predchádzania stresom, asertivity a pod.;
- spolupracovať s odborníkmi v oblasti psychológie, špeciálnej pedagogiky, medicíny a práva;
- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast;
- skvalitňovať prácu pedagógov a žiakov neustálou sebareflexiou, analyzovaním a hodnotením vlastnej práce;
- zameriavať sa viac na formatívne hodnotenie a reflexiu;
- zlepšovať spoluprácu s rodičmi, verejnosťou, organizáciami a inými školami;
- dosiahnuť, aby sa škola stala centrom vzdelávania, kultúry, športu a spoločenského života;
- vytvoriť kontinuitu vzdelávania postupným otváraním ďalších ročníkov ZŠ /II. stupeň ZŠ/.

Programové ciele školy

V oblasti funkčnej gramotnosti si škola stanovila tieto ciele:

- do roku 2032 aspoň 40 % žiakov 9. ročníka dosiahne minimálne 4. úroveň čitateľskej gramotnosti podľa PISA, bude schopných čítať a spracovávať texty rozličných typov v rámci všetkých vyučovacích predmetov kognitívneho zamerania (napríklad matematika, dejepis, zemepis, prírodopis, fyzika, chémia a podobne);

- do roku 2032 najmenej 40% žiakov 9. ročníka bude vedieť na základe stanovených kritérií písomne aj ústne konštruovať myšlienky a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami pri tvorbe komunikačných prejavov s ohľadom na potreby praktického života;
- do roku 2032 najmenej 30% žiakov 9. ročníka bude schopných porozumieť pokynom a krátkym textom, používať základné frázy a slová v jednoduchých situáciách na úrovni A2.
- do roku 2032 minimálne 30% žiakov 9. ročníka bude vedieť aplikovať matematické modely myslenia, porozumenia a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky) pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách;
- do roku 2032 aspoň 30 % žiakov 9. ročníka bude schopných na základe určených kritérií informácie vybrať, pochopiť, vložiť do vzájomných vzťahov, použiť ich na riešenie ďalších úloh a výsledok svojej činnosti samostatne prezentovať / napr. vytvoriť multimediálny projekt (PowerPoint) podľa vopred určených kritérií/;
- do roku 2032 najmenej 60% žiakov 9. ročníka bude schopných identifikovať vlastné emócie, vyjadriť ich vhodným spôsobom, aplikovať rôzne stratégie na zvládnutie stresu a konfliktov a efektívne spolupracovať pri riešení problémov;
- do roku 2032 najmenej 30% žiakov 9. ročníka bude rozhodnutých pokračovať v stredoškolskom vzdelávaní.

Výchovno-vzdelávacie ciele v jednotlivých cykloch vzdelávania

➤ *Prvý cyklus*

Žiak vie/dokáže:

- zapamätať si a zopakovať základné pojmy, myšlienky, pocity, potreby, fakty ústnou a písomnou formou v slovenskom a materinskom jazyku (ak je odlišný od slovenského jazyka);
- rozumieť základným pokynom v jednom cudzom jazyku na požadovanej úrovni;
- rozlíšiť texty rôznej povahy a vedieť ich využiť pri riešení úloh;
- zopakovať a pomenovať matematické a logické postupy v matematických operáciách, princípy a postupy na riešenie rôznych problémov v každodennom živote;
- spoznať aké digitálne technológie a médiá na vzdelávanie a komunikáciu poznáme a opísať ich prínos pre človeka;
- opísať prírodné javy a spoločenské udalosti pomocou základných vedomostí a metód aktívneho učenia;
- zapamätať si názvy a základné funkcie technických nástrojov a prístrojov;

- vysvetliť čo je občiansky a sociálny život a ako sa na ňom vieme podieľať,
- zapamätať si základné poznatky, zručnosti a hodnoty z oblasti prírodných, spoločenských, humanitných vied a umenia;
- poznať rôzne druhy umenia a pomenovať základné znaky miestnej, regionálnej a národnej kultúry;
- pomenovať, čo nám pomáha udržiavať zdravý životný štýl a aký je jeho dopad na fyzické zdravie;
- dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho zaujíma alebo nezaujíma;
- poznať a zaujať základné roly v kooperatívnych úlohách ;
- rozložiť informácie na časti, identifikovať vzťahy a vzory, rozlíšiť pravdivé a nepravdivé informácie na základe jasných faktov;
- opísať čo je životné prostredie a pomenovať spôsob jeho ochrany;
- identifikovať základné spoločenské normy, ľudské práva a princípy tolerance.

Metakognícia - vzdelávacie štandardy pre 1. cyklus

Metakognícia a jej rozvoj sa vzťahuje na rozvoj uvedomovania si, chápania a regulácie vlastných kognitívnych procesov a stratégií učenia sa. Zahŕňa prehlbovanie zručností, ktoré deťom umožňujú efektívne plánovať, monitorovať, hodnotiť a upravovať svoje prístupy k učeniu.

Metakognícia sa skladá z dvoch komponentov:

- 1. Metakognitívne poznanie** je pochopenie a uvedomenie si vlastných kognitívnych procesov, stratégií učenia a kognitívnych schopností jednotlivca. Zahŕňa poznanie toho, ako sa človek najlepšie učí, rozpoznanie faktorov, ktoré ovplyvňujú učenie, a identifikovanie najúčinnějších stratégií pre riešenie rôznych úloh.
- 2. Metakognitívna regulácia** zahŕňa schopnosť plánovať, monitorovať a kontrolovať svoje kognitívne procesy počas učebných úloh. Zahŕňa stanovenie cieľov, výber a používanie vhodných stratégií, monitorovanie pokroku a vykonávanie úprav na zlepšenie výkonu. Tieto dva komponenty spoločne umožňujú žiakom byť efektívnejšími a účinnejšími pri učení tým, že im umožňujú pochopiť, riadiť a optimalizovať ich myšlienkové procesy.

Komponent: Metakognitívne poznanie

Cieľ	Výkonové štandardy pre ciele 1. cyklu:
1. Na predispozičnej úrovni opisovať svoje silné stránky v myslení, ako aj oblasti, v ktorých sa ešte potrebuje zlepšiť.	a. Dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma.
	b. Dokáže identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké vs. náročné.
2. Na predispozičnej úrovni poznať základné stratégie učenia sa.	a. Dokáže sa riadiť stratégiami na vykonávanie jednoduchých úloh pod vedením učiteľa (napr. počúvanie, dodržiavanie pokynov, požiadanie o pomoc).
	b. Vie opísať a používať jednoduché stratégie na zapamätanie a usporiadanie informácií (napr. opakovanie, kategorizácia).

Komponent: Metakognitívna regulácia

Cieľ	Výkonové štandardy pre ciele 1. cyklu:
1. Na základnej úrovni a za pomoci pedagóga regulovať svoje správanie a myslenie v prospech riešenia zadanej úlohy.	a. Dokáže dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom).
	b. Dokáže identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (napr. triedenie predmetov alebo myšlienok).
2. Sledovať a reflektovať svoj pokrok v učení.	a. Dokáže rozpoznať a oznámiť, kedy potrebujú pomoc alebo kedy úspešne dokončili úlohu.
	b. Dokáže určiť, čo sa z úlohy naučili, a diskutovať o oblastiach, v ktorých sa môžu zlepšiť.

Charakter - vzdelávacie štandardy pre 1. cyklus

Pod charakterom rozumieme súbor osobnostných morálnych čŕt alebo dispozícií, ktoré riadia správanie človeka, ovplyvňujú jeho motiváciu a vyvolávajú špecifické morálne city. Prejavom dobrého charakteru je šťastný a naplnený život, ako aj spravodlivá a solidárna spoločnosť. Výchova charakteru zahŕňa všetky explicitné aj implicitné výchovné aktivity, ktoré pomáhajú žiakovi rozvinúť pozitívne osobnostné silné stránky, nazývané aj cnosti.

Rozvoj charakteru je formatívny proces, ktorý si vyžaduje nielen úsilie žiaka, ale aj školy. Školy by mali uvažovať o tom, akými osobnosťami by sa mali žiaci stávať, ako dobrý charakter prispieva k plnohodnotnému životu a ako vo výchovnom procese vyvážené pracovať s jednotlivými charakterovými dispozíciami (cnosťami) a hodnotami.

Záujmom školy by malo byť, aby sa žiak aktívne zapojil do života školskej komunity a získaval tak skúsenosti rozvíjajúce jeho charakter, a súčasne, aby sa učitelia usilovali o rozvoj vlastného morálneho charakteru, boli tak nielen modelom charakterového správania, ale najmä boli schopní starostlivo, s porozumením a láskavo sprevádzať žiakov. V širšom význame je vhodné, aby bola **výchova charakteru prítomná vo všetkých predmetoch a aktivitách školy**, jej kultúre a celkovom étoze.

Oblasť charakteru pozostáva zo siedmich komponentov:

1. Morálne vedomie
2. Túžba po poznaní
3. Statočnosť
4. Odolnosť
5. Úcta k druhým
6. Spravodlivosť
7. Líderstvo.

Všetky sú v praktickom živote vedené rozvážnosťou (praktickou múdrosťou) a smerujú k prosociálnemu uplatneniu. Rozvážnosť a prosociálna orientácia charakteru prenikajú všetkými dimenziami a cnosťami a tvoria akoby osovú sústavu charakteru.

Charakter

Komponent	Na konci 1. cyklu je žiak schopný:
1. Morálne vedomie	Žiak dokáže na konci 1. cyklu:
	a. Identifikovať a pomenovať vybrané morálne emócie - radosť, hrdosť, súcít, smútok, odpor, hnev, hanba.
	a. S pomocou nabádania učiteľa sústrediť sa určený čas.
	c. Poznať príbehy, v ktorých ľudia prekonávajú samých seba a určiť morálne emócie spojené s ich správaním.

2. Túžba po poznaní	Žiak dokáže na konci 1. cyklu:
	a. Klásť objasňujúce a bádajúce otázky bez zahanbenia, ak niečo nevie; na podnet od učiteľa si priznať chybu.
	b. Vytrvať pri riešení primerane zložitých intelektuálnych problémov, nevzdávať sa po prvom neúspechu.
	c. Uvedomovať si a rešpektovať to, že iní môžu mať na rovnakú vec odlišné názory ako on.
3. Statočnosť	Žiak dokáže na konci 1. cyklu:
	a. Na vyzvanie učiteľa vysloviť svoj názor pred skupinou.
	b. Chápať, že je dôležité postaviť sa za seba a za druhých (napr. pri ochrane slabších) a vie, kde pri tom vyhľadať pomoc.
	c. Hovoriť pravdu a priznať sa, ak urobil niečo zlé.
4. Odolnosť	Žiak dokáže na konci 1. cyklu:
	a. Dokončiť prácu, ktorú začal; nevzdávať sa pri prvom neúspechu.
	b. Pomenovať ťažkosti v úlohách, ktoré si od neho vyžadujú úsilie, vytrvalosť, stálosť a požiadať o pomoc.
	c. Pomenovať na sebe charakterovú vlastnosť, ktorú by chcel zlepšiť a pokúša sa o to.
5. Úcta k druhým	Žiak dokáže na konci 1. cyklu:
	a. Identifikovať dobré vlastnosti druhých a vyjadrovať im uznanie.
	b. Prejavovať starostlivosť o svojich blízkych a kamarátov.
	c. Poznať a zaujať základné roly v kooperatívnych úlohách.
6. Spravodlivosť	Žiak dokáže na konci 1. cyklu:
	a. Rozlišovať dobré a zlé konanie v známych kontextoch a chápať, že je potrebné zaobchádzať s druhými tak, ako chceme, aby sa druhí správali k nám.
	b. Uvedomovať si, že činy a rozhodnutia môžu mať pozitívne alebo negatívne dôsledky voči sebe, ale aj voči druhým.
	c. S druhými hrať čestne a férovo, dodržiavať stanovené pravidlá a pri zavinení sa ospravedlniť.
7. Líderstvo	Žiak dokáže na konci 1. cyklu:
	a. Identifikovať faktory, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie človeka v konkrétnych situáciách.
	b. Rozhodovať sa po zvážení informácií, hodnôt, cieľov a úmyslov.
	c. Chápať, že s vplyvom a mocou prichádza zodpovednosť.
	d. Reflektovať dobré príklady druhých a snažiť sa byť vzorom pre druhých.

➤ *Druhý cyklus*

Žiak vie/dokáže:

- vysvetliť pojmy a vzťahy medzi nimi, myšlienky, pocity, potreby, fakty ústnou a písomnou formou v slovenskom a v materinskom jazyku (ak je odlišný od slovenského jazyka);
- formulovať základné pokyny v jednom cudzom jazyku na požadovanej úrovni;
- vedieť vysvetliť texty rôznej povahy kvôli ich využitiu pri ďalšom učení sa a vo vyhodnocovaní informácií v rôznych životných situáciách;
- použiť základné princípy a postupy matematického a logického myslenia na riešenie jednoduchých problémov z každodenného života;
- poznať digitálne technológie a médiá na vzdelávanie a komunikáciu a opísať ich prínos k inováciám, poznať ich príležitosti, ale aj riziká;
- zdôvodniť prírodné javy, spoločenské a historické udalosti pomocou základných vedomostí a metód aktívneho učenia;
- vysvetliť, ako technické nástroje a prístroje fungujú a na čo slúžia pri realizácii návrhov, inovácií, overení hypotéz a pri prijímaní rozhodnutí;
- vysvetliť, ako historické udalosti a spoločenské, kultúrne a náboženské špecifiká ovplyvňujú aktuálne dianie a občiansky život;
- vysvetliť, ako poznatky, zručnosti a hodnoty z rôznych oblastí (prírodné, spoločenské, humanitné vedy a umenie) môžu byť využité pri riešení problémov a prijímaní rozhodnutí;
- vysvetliť význam rôznych druhov umenia ako spôsob vyjadrenia a opísať miestne, regionálne, národné, európske a globálne prejavy kultúry;
- vysvetliť, ako jednotlivé aspekty zdravého životného štýlu (strava, cvičenie, spánok, mentálna hygiena) ovplyvňujú fyzické a duševné zdravie;
- vysvetliť rôzne možnosti vzdelávania a kariérneho smerovania, ako aj dôležitosť poznania svojich schopností a limitov;
- rešpektovať odlišné názory a nápady iných ľudí a oceňovať vklad druhých do spolupráce;
- kombinovať informácie z rôznych zdrojov na tvorbu nových náhľadov alebo riešení, hodnotiť silu a dôveryhodnosť informácií, zvažovať rôzne pohľady a ich dôsledky;
- vysvetliť základné princípy ochrany životného prostredia ich význam pre každodenný život.
- použiť poznatky o spoločenských a právnych normách, ľudských právach, tolerancii rozmanitosti a demokratickej kultúre pri riešení jednoduchých situácií a problémov.

Komponent: Metakognitívne poznanie

Cieľ	Výkonové štandardy pre ciele 2. cyklu:
1. Prejavovať vyššiu mieru porozumenia svojim silným kognitívnym stránkam, ako aj oblastiam, v ktorých sa potrebuje rozvíjať.	a. Dokáže vlastnými slovami zhodnotiť svoj výkon pri riešení rôznych úloh s cieľom identifikovať silné kognitívne stránky a oblasti, v ktorých sa môže zlepšiť.
	b. Dokáže si na základe sebahodnotenia stanoviť jednoduché osobné vzdelávacie ciele.
2. Rozvíjať a uplatňovať rôzne stratégie učenia sa	a. Dokáže vybrať a uplatňovať vhodné stratégie učenia sa pre rôzne typy úloh (napr. zapisovanie poznámok, vizualizácia, sumarizácia).
	b. Dokáže uvažovať o postupe pri učení sa, zhodnotiť účinnosť svojich zvolených stratégií a podľa potreby ich upraviť.

Komponent: Metakognitívna regulácia

Cieľ	Výkonové štandardy pre ciele 2. cyklu:
1. Rozvíjať svoje plánovacie a organizačné zručnosti pri riešení jednoduchých aj základných komplexných úloh.	a. Dokáže samostatne vytvoriť a dodržiavať jednoduchý plán na dokončenie úlohy s viacerými krokmi.
	b. Dokáže používať rôzne nástroje a techniky na organizáciu a správu informácií (napr. osnovy, grafické vizualizácie a pod.).
2. Rozvíjať svoju spôsobilosť monitorovať, hodnotiť a upravovať svoje stratégie učenia sa.	a. Dokáže sledovať svoj pokrok počas riešenia úlohy a rozpoznať, kedy je na dobrej ceste alebo kedy potrebuje upraviť prístup.
	b. Dokáže zhodnotiť svoj výkon pri riešení úlohy a identifikovať oblasti, v ktorých sa môže zlepšiť, vrátane úpravy svojich stratégií učenia (príklady stratégií učenia sa sú napr. zapisovanie poznámok, vizualizácia, delenie úlohy či celku na menšie časti, používanie mnemotechnických pomôcok, spolupráca so spolužiakmi, memorovanie a iné).

Charakter

Komponent	Na konci 2. cyklu je žiak schopný:
1. Morálne vedomie	
	a. Reflektovať vonkajšie aj vnútorné príčiny morálnych emócií.
	b. Použiť základné techniky zámerného usmernenia emócií (napr. hlboké dýchanie), keď je citovo rozrušený.
	c. Reflektovať morálne aspekty správania a v situáciách, ktoré narúšajú jeho sústredenie, je schopný ich samostatne regulovať, čiastočne sa opierajúc o pomoc učiteľa.
	d. Poznať a zhodnotiť pozitívny prínos osobností so silným morálnym charakterom.
2. Túžba po poznaní	
	a. Identifikovať protichodné informácie a žiadať o ujasnenie.
	b. Kriticky zhodnotiť vlastný výkon na základe daných kritérií; priznať si chybu aj bez vyzvania učiteľa.
3. Statočnosť	
	a. Aj bez vyzvania učiteľa vysloviť svoj názor pred skupinou.
	b. Všímať si prípady vylúčenia druhých alebo nespravodlivosti a pomenovať možné riešenia.
	c. S pomocou nabádania učiteľa si stanoviť (sociálne, emocionálne alebo morálne) ciele, ktoré vyžadujú vystúpenie mimo jeho zóny komfortu.
4. Odolnosť	
	a. Snažiť sa podať najlepší osobný výkon. Keď jeden prístup zlyhá, vyskúša iné.
	b. Spoznávať svoje talenty a preukazovať vôľu pri ich rozvoji.
	c. Identifikovať vonkajšie prekážky a vnútorné sklony, ktoré mu bránia v uskutočňovaní dobrého rozhodnutia a vo svojom konaní ich primerane regulovať.
5. Úcta k druhým	
	a. Rešpektovať odlišné názory, pohľady ľudí a konkurenčné nápady z rozličných prostredí a oceňovať vklad druhých do spolupráce.
	b. Zaujímať sa o blaho druhých, všímať si ich viditeľné potreby.
	c. V skupine konať dobročinne a starostlivo, bez ohľadu na vlastný prospech.
6. Spravodlivosť	
	a. Poznať etické pojmy ako spravodlivosť, česťnosť, rovnosť, rešpekt, tolerancia a rozlišovať dobré a zlé konanie aj v menej známych kontextoch.
	b. Reflektovať, ako môže spravodlivé či nespravodlivé správanie ovplyvniť medziľudské vzťahy, pred konaním zvažovať dôsledky činov a rozhodnutí na seba a druhých.

	c. Prispievať k tvorbe pravidiel, dodržiavať pravidlá a chápať poctivosť ako dobrý postoj.
7. Líderstvo	
	a. Pri rozhodovaní zohľadňovať nielen kontext situácie, ale aj dobré ciele a čestné prostriedky.
	b. Rozlišovať vlastné ciele a záujmy od spoločných a konať s ohľadom na spoločné dobro.
	c. Poznať možnosti vlastnej sily a vlastného vplyvu a usilovať sa využívať ich čo najlepšie, bez zneužívania iných.
	d. Byť zodpovedný za vykonanú prácu a uvedomovať si, že väčšia sloboda v konaní znamená aj väčšiu zodpovednosť.

➤ *Tretí cyklus*

Žiak vie/dokáže:

- vyjadrovať a interpretovať pojmy a vzťahy medzi nimi, myšlienky, pocity a potreby, fakty a názory ústnou a písomnou formou v slovenskom a v materinskom jazyku (ak je odlišný od slovenského jazyka) v rôznorodých situáciách a príležitostiach;
- komunikovať v aspoň jednom cudzom jazyku na požadovanej úrovni;
- používať a hodnotiť texty rôznej povahy kvôli ich využitiu pri ďalšom učení sa a vo vyhodnocovaní informácií v rôznych životných situáciách;
- rozvíjať a používať matematické a logické myslenie, princípy a postupy na riešenie rôznych problémov v každodennom živote a v ďalšom štúdiu a na argumentáciu svojich myšlienok,
- zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie a médiá na vzdelávanie, komunikáciu a vnímať ich prínos k inováciám, uvedomovať si príležitosti aj riziká, ktoré predstavujú;
- vysvetliť prírodné javy, spoločenské a historické udalosti pomocou základných vedomostí, metód vedeckého badania a odvodiť závery podložené dôkazmi;
- používať technické nástroje a prístroje na realizáciu návrhov a inovácií, overenie hypotéz a na prijatie rozhodnutia alebo záveru s využitím technológií;
- zúčastňovať sa na občianskom a sociálnom živote na základe poznania aktuálneho diania, historických súvislostí, spoločenských, kultúrnych a náboženských špecifik;
- aktívne pristupovať k riešeniu problémov a prijímať rozhodnutia na základe poznatkov, zručností a hodnôt z oblastí prírodných, spoločenských, humanitných vied a umenia;
- vnímať a využívať rôzne druhy umenia ako spôsob vyjadrenia a chápať miestne, regionálne, národné, európske a globálne prejavy kultúry;
- konať vedome v súlade s poznatkami o zdravom životnom štýle a jeho dopade na fyzické a duševné zdravie;

- robiť informované rozhodnutia o ďalšom vzdelávaní a životnej budúcnosti vrátane profesijného smerovania, poznať a prijímať svoj potenciál aj limity;
- spolupracovať s ostatnými ľuďmi, byť solidárny a preferovať konsenzuálne riešenia v konfliktných situáciách;
- využívať kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa, identifikovať a skúmať komplexné problémy;
- používať kritické myslenie založené na poznatkoch a etických hodnotách;
- konať v súlade s hodnotami smerujúcimi k ochrane životného prostredia a udržateľného života;
- konať na základe poznania spoločenských a právnych noriem, ľudských práv, toleranciou rozmanitosti a v súlade s demokratickou kultúrou spoločnosti.

Komponent: Metakognitívne poznanie

Cieľ	Výkonové štandardy pre ciele 3. cyklu:
1. Zdokonaľovať povedomie a chápanie osobných kognitívnych silných stránok a oblastí, v ktorých potrebuje rásť.	a. Dokáže samostatne posúdiť a upraviť svoje vzdelávacie ciele na základe sebareflexie a spätnej väzby.
	b. Dokáže rozpoznať vplyv okolitého prostredia, zložitosti úlohy, osobných faktorov a iných kontextov na proces ich učenia.
2. Uplatňovať pokročilé stratégie učenia sa a hodnotiť ich účinnosť.	a. Dokáže samostatne vyberať, kombinovať a prispôbovať stratégie učenia sa na základe požiadaviek úlohy a osobných preferencií.
	b. Dokáže kriticky zhodnotiť účinnosť vybraných stratégií a prijímať informované rozhodnutia s cieľom optimalizovať svoje študijné výsledky.

Komponent: Metakognitívna regulácia

Cieľ	Výkonové štandardy pre ciele 3. cyklu:
1. Uplatňovať pokročilé plánovacie a organizačné	a. Dokáže samostatne vytvárať, prispôbovať a vyhodnocovať plány na splnenie rôznych komplexných úloh.

zručnosti pri riešení rôznorodých komplexných problémov či úloh.	b. Dokáže vybrať a použiť vhodné nástroje a techniky na efektívne usporiadanie a správu informácií (napr. digitálne nástroje, pokročilé grafické organizéry).
2. Zdokonaľovať svoju spôsobilosť monitorovať, hodnotiť a prispôbovať stratégie učenia podľa potrieb úlohy a podľa osobných preferencií.	<p>a. Dokáže samostatne monitorovať svoj pokrok a upraviť svoj prístup počas riešenia úlohy na základe sebareflexie a vonkajšej spätnej väzby.</p> <p>b. Dokáže kriticky zhodnotiť svoj výkon pri riešení rôznych úloh a využiť tieto informácie pri výbere budúcich stratégií a učebných cieľov.</p>

Charakter

Komponent	Na konci 3. cyklu je žiak schopný:
1. Morálne vedomie	
	a. Identifikovať nielen najintenzívnejšie prežívané morálne emócie, ale aj ich odtiene.
	b. Poznať a využiť techniky na zvládanie a zmierňovanie emócií v čoraz neznámejších situáciách.
	c. Sústrediť sa na prácu vychádzajúc z vnútornej motivácie.
	d. Uvažovať nad sebou ako nad niekým, kto má vo svete miesto a svoje poslanie.
2. Túžba po poznaní	
	a. Kriticky posúdiť zdroje informácií, porovnať ich na základe zvolených kritérií.
	b. Nachádzať alternatívne (tvorivé) riešenia v zdanlivo náročných problémoch. Tešiť sa, keď môže riešiť problémové úlohy.
	c. Poznať korektné postupy bádania - hľadať reprezentatívne zdroje, formulovať hypotézy, overiť hypotézy, aplikovať štruktúru argumentu.
3. Statočnosť	
	a. Slobodne a zároveň rešpektujúco si obhájiť svoj názor aj pred väčšinou, ktorá má iný názor.
	b. Rozpoznať vnútorné motívy svojho konania a oceniť hodnotu integrity (vytrvať v dobrom, aj keď sa nikto nepozera / v anonymnom prostredí).
	c. Rozumne zvážiť a dodržať sľub.
	d. Iniciatívne si stanoviť a dosahovať ambiciózne (sociálne, emocionálne alebo morálne) ciele, o ktorých si nie je istý, že budú úspešné.
4. Odolnosť	
	a. Prijímať zmeny a uplatňovať sebadisciplínu pri ich zvládaní.
	b. Vytrvalo pokračovať v úsilí o dosiahnutie dobrých cieľov, pričom v prípade potreby hľadá nové spôsoby na ich dosahovanie.
	c. Efektívne začleňovať náročnú spätnú väzbu.
5. Úcta k druhým	

	<p>a. Zhodnocovať perspektívy všetkých členov skupiny a iniciovať postupy spolupráce za spoločným cieľom.</p> <p>b. Prejavovať empatiu, aby pochopil nie zjavné potreby druhých a konať so súcitom a láskavosťou k jednotlivým členom komunity.</p> <p>c. Prinášať obete, keď si to vyžaduje postoj altruizmu k druhým; odpustiť.</p>
6. Spravodlivosť	
	<p>a. Odlišovať a skúmať rozličné etické zdôvodnenia rozhodnutí v spoločenskej sfére a zdôvodniť vlastnú pozíciu.</p> <p>b. Robiť rozhodnutia a konať aj na základe úvahy o dôsledkoch na širšiu skupinu alebo komunitu.</p> <p>c. Konať čestne a robiť rozhodnutia založené na presvedčení o správnosti morálnych zásad, bez ohľadu na verejnú kontrolu.</p>
7. Líderstvo	
	<p>a. Analyzovať rôzne faktory, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie človeka vo všeobecnosti a zohľadňovať ich pri dosahovaní dobrých cieľov za pomoci etických prostriedkov.</p> <p>b. Pri rozhodovaní a konaní dbať na zmysel pre spoločenstvo a spolupatričnosť, ale aj na solidaritu s inými.</p> <p>c. Delegovať činnosti iným, keď je to vhodné. Vysvetľovať informácie, podnety, zámery a predpokladané dôsledky.</p> <p>d. Pri spoločnej činnosti uplatňovať sebakontrolu, zvládať hnev a impulzivnosť, primerane uplatňovať súcit k druhým.</p> <p>e. Byť vzorom pre druhých pri uskutočňovaní úloh a preberaní zodpovednosť za prácu a za chyby.</p>

Zameranie školy

- Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Poskytuje základným vzdelávaním ucelené a komplexné základy všeobecného vzdelania, ktoré dávajú všetkým žiakom bez rozdielu predpoklady na porozumenie životu, osvojenie nástrojov učenia sa i prvej orientácie vo svete. Poskytuje tiež elementárnu kultúrnu gramotnosť a podporuje motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu a celoživotnému učeniu sa.
- Poslaním školy je pokračovanie v zmene na inštitúciu humanisticko-tvorivú, orientovanú nielen na odovzdávanie informácií a prípravu na povolanie, ale aj na rozvoj integrity.
- Prioritou školy je pripraviť človeka schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu, človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, správať sa asertívne a empaticky v duchu humanistických princípov.

- Škola podporuje vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov k vlastnej rodine – obci – regiónu. Zameriava výchovu k vlastenectvu, národnej hrdosti a hrdosti na kultúrne dedičstvo svojich predkov. na zvyšovanie kvality etických a emocionálnych vzťahov žiakov k okolitému prostrediu a jeho kultúrnym hodnotám.
- V spolupráci s rodičmi sa snaží vychovať zo žiakov pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí, ktorí si veria a neobávajú sa vyjadriť svoje názory.
- Vzdelávacie metódy, formy a prostriedky škola smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov s ohľadom i rešpektovaním ich prípadného sociálneho alebo zdravotného znevýhodnenia. Vede žiakov k samostatnosti, tvorivosti, premýšľaniu, vzájomnej tolerancii a úcte, k rozvoju komunikačných schopností, spolupráci, učí ich učiť sa.
- Medzi prioritné oblasti vzdelávania v škole patrí oblasť Jazyk a komunikácia a Človek a hodnoty. Na 1. stupni sa vyučuje anglický jazyk v rámci učebného plánu od 2. ročníka.
- Vyučovanie slovenského jazyka je posilnené v 1. a 2. ročníku jednou vyučovacou hodinou, ktorá má podporiť rozvoj komunikačných zručností a čitateľskej gramotnosti. V 1. ročníku škola posilňuje jednou vyučovacou hodinou aj predmet výtvarná výchova s cieľom podpory rozvoja grafomotorických zručností žiakov.
- Medzi prioritné oblasti vzdelávania v škole na II. stupni patrí Jazyk a komunikácia, ktorá je obohatená netradičným predmetom tvorivá dramatika s cieľom podpory rozvoja komunikačných zručností a čitateľskej gramotnosti. Ďalšie disponibilné hodiny škola na II. stupni využíva na zvýšenie dotácie v oblasti Človek a svet práce, zaradenie vlastného predmetu mediálna výchova zameraným na pomoc žiakom uvedomiť si význam a vplyv médií v spoločnosti, rozvíjať kritické myslenie žiaka a prispievať k nadobudnutiu základných zručností potrebných na využívanie médií. Dôraz na praktickosť, možnosti zvyšovania záujmu žiakov o okolie, ich výchovu smerom k poznaniu problematiky starostlivosti o životné prostredie, pozitívneho aj negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie dosahuje škola prostredníctvom predmetu environmentálna výchova.
- Učebný plán školy je obohatený predmetom ranné stretnutie, ktorý podporuje rozvoj charakterového vzdelávania, rozvoj emocionálnej a sociálnej zložky osobnosti žiaka.
- **Špecifikom školy je výučba písma Comenia Script®** ako praktickejšieho písaného písma pre deti, ktoré je jednoduché, moderné a súčasné. Cieľom používania Comenia Script® je radosť z písania a bezproblémová komunikácia latinkou na medzinárodnej úrovni.
- Škola sa tiež zameriava na vyhľadávanie talentov a zabezpečuje ich podporu formou mimoškolskej záujmovej činnosti. Mimoškolské vzdelávanie je usmerňované aj s cieľom zmysluplného využitia voľného času.
- Fungovanie školy je postavené na jednotnej línii podpory charakterového vzdelávania /podľa

podrobne vypracovaného postupu v časti **Systém charakterového vzdelávania v Základnej škole, Rokycany 46/** cez jednotné procesy nastavené na úrovni školy. Pirátska tematika dodáva týmto makroštruktúram hravý a žiakom zrozumiteľný ráz a ten sa im približuje formou príbehu, ktorého aktérmi sú oni sami /celý školský rok je plavbou na ostrov pokladov, počas ktorej žiaci zbierajú dukáty za napĺňanie hodnôt a dodržiavanie pravidiel v danom mesiaci/. K napĺňaniu misie školy, motivácii žiakov ku kvalitnej práci nad rámec každodenného fungovania v triede i k akademickému rastu prispievajú ranné kruhy, školské komunity, dekorácia a prostredie školy, no najmä hodnotovo zjednotený tím aktívnych učiteľov.

Systém charakterového vzdelávania v Základnej škole, Rokycany 46

Celý tím školy podporuje akademické, charakterové a vôľové vlastnosti žiakov na základe piatich spoločných hodnôt - rešpekt, spolupráca, čestnosť, snaha a proaktivita, a to s víziou vytvoriť inkluzívne prostredie.

Vychádzame z predpokladu, že každé dieťa je výnimočné, dobré, zvedavé a túži sa učiť a spoznávať seba, ľudí a svet okolo seba. Potrebuje na to vhodné podmienky, stimuly a motiváciu. Našou úlohou nie je dieťa učiť predpísané a očakávané modely správania, chceme so žiakmi v škole byť a spoločne vytvárať dobrú, bezpečnú a povzbudzujúcu školskú klímu. Sprevádzať ich pri objavovaní nových poznatkov, nadobúdaní nových zručností, no zároveň vytvárať prostredie bezpečia, prijatia aj výzvy.

Základným predpokladom pre charakterové vzdelávanie v našom ponímaní je vzťah. Vzťah postavený na vzájomnej úcte, dôvere a partnerskom prístupe, a to nielen medzi učiteľom a žiakom, ale aj žiakmi navzájom, učiteľmi, tímom školy a rodičmi i celou komunitou.

Žiakov, rodičov aj jeden druhého v tíme sa snažíme počúvať, spoločne nastavovať v rôznych kontextoch pravidiel fungovania, jasne ozrejmiť jednotlivé procesy, očakávania, dôsledky, dávať spätnú väzbu (ako dar) a smerovať pozornosť na úspechy, vzájomné ocenenie a pochvalu.

Charakterové vzdelávanie realizujeme konkrétnymi procesmi a aktivitami na 2 úrovniach:

1. Celoškolský systém
2. Triedne aktivity

➤ Celoškolský systém

Tento systém zahŕňa všetky pravidelné, systematicky nastavené a cielené aktivity, ktoré sa realizujú na úrovni celej školy. Patria sem:

Téma školy

Vízia a misia školy je žiakom priblížená cez pirátsky príbeh – škola sa nazýva „Škola pirátov s dobrým srdcom,“ preto, že žiaci sa ľahko stotožnia s postavou piráta, ktorý je častokrát vnímaný ako zlý, neprispôsobivý, neoblúbený. Žiakom sa snažíme vysvetliť, že sme piráti s dobrým srdcom, akční, energickí, odvážni hrdinovia, ktorí sú počas školského roka na plavbe na Ostrov múdrosti. Počas plavby sa všetci riadia heslom „Všetci sme na jednej lodi!“ Žiaci každej triedy zbierajú poklad – dukáty, ktoré sú odmenou za napĺňanie hodnôt/pravidiel stanovených na dané obdobie. Úlohou je naplniť školskú truhlicu tak, aby sme sa na konci školského roka dostali na ostrov a mohli ju vymeniť za poklad ostrova - zaujímavý školský výlet alebo zážitkovú aktivitu. Prostredie školy a dekorácia je prispôsobená tejto tematike.

Školské komunity

Raz do mesiaca sa celá škola stretáva na školskej komunite, ktorá sa skladá z týchto častí:

1. Privítanie žiakov, neformálne zhrnutie posledného obdobia (otázky/odpovede)
- žiakom zobrazíme mapu plavby na tento školský rok a ukážeme odkiaľ – kam sme sa posunuli .
2. Zopakovanie pravidiel, ktoré sme mali stanovené na posledné obdobie.
3. Vyhodnotenie za triedu (otázky a odpovede/ prinesenie triedneho podkladu a zosypanie do veľkej školskej truhlice).
4. Vyhodnotenie za jednotlivcov – z každej triedy sú triednym učiteľom vybraní 3 žiaci (1. za akademický posun, 2. za posun v správaní, 3. za vzornú dochádzku), ktorí sú špeciálne ocenení pred celou školou slovné a diplomom.
5. Predstavenie ďalších pravidiel - hodnôt na nadchádzajúce obdobie, / možnosť realizácie formou scénok: napr. snažíme sa na 100% (učiteľky zahrajú scénu zo školského prostredia, keď sa niekto nesnaží – následne moderovaná diskusia a reflexia o tom, čo sme videli... a potom druhú scénu, keď sa niekto snaží – taktiež diskusia, reflexia/.
6. Záver – žiakom na premietnutej mape ukážeme, kde sa chceme posunúť v ďalšom období, pomenujeme, ktoré hodnoty/pravidlá budeme rozvíjať a za čo môžeme získať dukáty.
8. Poďakovanie a motivácia!

Pravidlá

Pravidlá vychádzajú zo základných hodnôt, ktoré chceme u žiakov rozvíjať a sú formulované tak, aby im rozumeli všetci žiaci. Počas celého školského roka, v rámci školských komunít, hodín ranného stretnutia (RNS) aj situácií v triede, sa so žiakmi učíme aké konkrétne prejavy správania medzi jednotlivé pravidlá spadajú a čo znamená ich dodržiavanie počas bežných školských dní. Sú to pravidlá:

1. Pomáhame si.
2. Rešpektujeme sa.
3. Sme čestní.
4. Sme aktívni.
5. Snažíme sa na 100%.

Pre celú školu platí **jednotný systém znakového hodnotenia /čiarok/** rešpektovania pravidiel i dôsledkov, ktoré sú žiakom vopred predstavené, názorne vysvetlené a dôsledne dodržiavané učiteľom v každej triede /podrobnejšie rozpracované v časti Hodnotenie žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese v Základnej škole, Rokycany 46/.

Za nazbierané čiarky počas jedného mesiaca žiaci každej triedy dostanú na spoločnej komunite dukáty, a to za každých 10 čiarok jeden zlatý dukát. Takto každá trieda zbiera poklad, ktorým prispieva do spoločnej školskej truhlice. Posunúť sa na mape plavby môžeme vtedy, keď sa za mesiac vyzbiera spolu za všetky triedy minimálne 150 zlatých dukátov. Na konci školského roka sa takto v truhlici má nachádzať minimálne 1500 zlatých dukátov.

Dôsledky

- Porušenie pravidla alebo nevhodné správanie žiaka v triede vyžaduje reakciu učiteľa – upozornenie môže byť neverbálne, gestom, pohľadom, priblížením sa k žiakovi.
- Pokiaľ žiak v danom správaní pokračuje, učiteľ po upozornení jeho meno zapíše na tabuľu – 1. upozornenie. Pokiaľ žiak s činnosťou prestane a nasmeruje pozornosť správne, učiteľ jeho meno z tabule zmaže.
- Pokiaľ žiak v nevhodnom správaní pokračuje, učiteľ jeho meno zakrúžkuje. Následne môže pri zmene správania krúžok (a neskôr celé meno) zmazať.
- Pokiaľ žiak v nevhodnom správaní pokračuje, učiteľ jeho meno preškrtnie a žiak je vylúčený z činnosti. Žiakovi sa zároveň škrtajú čiarky podľa určených kritérií.
- Učiteľ posielajú žiaka v sprievode pedagogického asistenta /ak pedagogický asistent na vyučovacej hodine nepôsobí, učiteľ privolá pomoc na to určeného pedagogického asistenta, napr. SMS správou, prípadne volá iného zamestnanca školy, ktorý je voľný/. Nasleduje intervencia / rozhovor a reflexia správania/ odborného zamestnanca, výchovného poradcu v miestnosti, na to určenej. Následne sa podľa závažnosti buď vráti do triedy alebo problém rieši riaditeľka, ktorá prizýva rodiča. Po vyučovaní reflektuje celú udalosť aj s triednym učiteľom.

Pri opakovanom nerešpektovaní alebo nevhodnom správaní na vyučovacej hodine sa žiakovi škrtajú aj čiarky v počte 10.

Je veľmi dôležité, aby bola situácia riešená s dôrazom na potreby žiaka – t.j. žiak dokázal popísať

čo sa stalo, príčiny a motivácie a následne zvážiť, čo môže nabudúce v podobnej situácii urobiť inak.

Reflexia so žiakom prebieha nasledovne: (podľa veku schopností žiaka - s mladšími žiakmi budujeme schopnosti reflexie postupne, ostávame pri každom kroku kým ho žiak nezvládne, potom sa postupne posúvame ďalej - napr. pri žiakoch prvého ročníka ostávame pri popise správania, pri tretiakoch/štvrtákoch podľa schopností reflektujeme všetky štyri kroky).

1. Žiak popíše svoje správanie (napr. popísal som spolužiačke zošit). Vyžadujeme pomenovanie konkrétnej činnosti, nestačí napr. bol som zlý, porušil som pravidlá. Ak dokáže žiak pomenovať činnosť bez pomocných otázok, prechádzame k ďalšiemu bodu, ak nie, v každej ďalšej situácii požadujeme od neho iba pomenovanie správania. Až keď to zvládne samostatne, prechádzame na ďalší krok.
2. Žiak popíše, čo mal v danej situácii robiť - čo učiteľ od neho vtedy požadoval (napr. keď som popísal spolužiačke zošit, mal som samostatne potichu počítať príklady zo strany ...). Žiak pozoruje rozdiel medzi svojim správaním a očakávaným správaním - ak sa správanie nezhoduje, uvedomí si, že niekde nastal problém.
3. Žiak odpovedá na otázku "Prečo si to urobil?" V tomto bode pýtame sa na motív žiaka, bez emócií, s úprimným záujmom. Dôležité je, že ak žiak nedokáže urobiť predošlé dva kroky, nevie mi odpovedať úprimne a konkrétne na otázku PREČO. Častočasť potom nasleduje zistenie, že motív žiaka bol dobrý, len zvolil zlú formu (napr. žiak napísal spolužiačke do zošita deviatku, chcel jej pomôcť s príkladom a ona si myslela, že jej robí zle tak naňho nadávala). Takáto situácia sa dá potom dobre tiež rozobrať - ako sme si vlastne chceli pomôcť, len sme zvolili zlú formu.
4. Žiak odpovedá na otázku "Ako to vieš urobiť lepšie?" Tu chceme od žiaka konkrétnu stratégiu, aby sa situácia neopakovala (aj keď sa ona sa opakovať bude, tie stratégie sa musia opakované zapísať ako riešenie situácie namiesto automatického riešenia kriku a bitky v prípade detí s toxickým stresom, treba teda trpezlivosť). Nestačí, aby v tomto prípade žiak odpovedal "už budem dobrý", ale opäť, ako v prvom bode, potrebujeme počuť konkrétnu činnosť (napr. nabudúce, keď budem chcieť spolužiačke pomôcť s matematikou, opýtam sa jej, či chce, aby som jej pomohol. Alebo: Ako to urobíte, aby ste cez prestávku nechodili k počítačom? Postavíme tam žiaka, čo bude strážiť, zavoláme pani učiteľku keď tam niekto bude atď.) Ak žiaci nevedia na stratégiu prísť, navrhujeme im možnosti my a požiadame ich, aby si vybrali, ktorú stratégiu chcú do budúcnosti použiť ak sa situácia zopakuje.

Ranné stretnutie

Predmet realizovaný jedenkrát v týždni v rámci disponibilných hodín, kde podľa osnov systematicky rozvíjame základné hodnoty hlavne prostredníctvom zážitkových a tímových aktivít.

Komunita

Vnímame, že na to, aby sme dokázali rozoznať a odpovedať na konkrétne potreby jednotlivých detí, potrebujeme poznať aj ich domáce prostredie a posilňovať vzťahy s rodičmi i celou komunitou. Aspoň 2x za polrok sa okrem rodičovských združení snažíme realizovať aktivitu pre rodičov (pozeranie filmu, beseda, vianočné vystúpenie).

Rodičov do školy pozývame aj pri neštandardnej dochádzke, neplnení úloh alebo zmenách správania u žiaka. Konzultujeme s nimi správanie v domácom prostredí a taktiež ich informujeme o žiakoch aj počas návštevy učiteľa v domácnostiach.

Dôležité je jasne nastaviť očakávania od rodičov aj v kontexte formálnych požiadaviek zo strany školy (dochádzka, ospravedlnenky, domáca príprava), overiť si reálne možnosti a podmienky jednotlivých rodín a na základe toho prispôbiť požiadavky a úlohy, priebežne ich s rodičmi konzultovať. Je veľmi dôležité, aby sme rodičov a komunitu nezapájali do diania v škole len v súvislosti s negatívnymi udalosťami – je dôležité pri každom kontakte vyzdvihnúť dobré správanie, žiakov chváliť, oceniť a povzbudiť.

➤ Triedne aktivity

Triedne aktivity alebo rutiny na podporu charakterového vzdelávania si podľa veku a potrieb svojej triedy nastaví triedny učiteľ. Môžeme sem zaradiť:

Ranný čaj

Príležitostné uvítanie žiakov pred začatím vyučovania, neformálny rozhovor pri čaji.

Pas žiaka / tracker/

Žiaci môžu mať vytvorený záznamník /tracker, pas/, kde dostávajú počas dňa čiarky /pečiatky/ za akademické úspechy, správanie, individuálne ocenenie alebo napr. za dochádzku. Tracker môže fungovať aj ako plagát v triede, aby žiaci boli viac motivovaní, keďvidia svoj progres “vystavený” verejne.

Trieda ako tím

Trieda si môže vytvoriť tímové meno, pokrik, rozdeliť si úlohy v triede a počas roka ich striedať. V rámci školských aktivít funguje v triedach ako motivačný prvok zbieranie pokladu, ktorý má posilniť vnímanie triedy ako kolektívu a poukázať na dôležitosť každého jednotlivca v ňom.

Je dôležité, aby učiteľ pri akejkoľvek aktivite vnímal dynamiku triedy, poznal žiakov, všimol si vzťahy a klímu v triede a reagoval na jej zmeny.

Nástenka, dekorácie, bezpečné prostredie

Pokiaľ ide o priestory školy, snažíme sa v triedach zachovať prvky jednotiacej pirátskej tematiky. Dekoráciu, nástenky a priestory triedy si však učiteľ so žiakmi prispôsobí potrebám svojej triedy. Je dobré, aby žiaci vedeli, že trieda je ich a starali sa o poriadok v nej. Je možné rozdeliť v triede úlohy a tak budovať spoločnú zodpovednosť za tento priestor. Na žiakov dobre pôsobí, ak sa v triede vidia na fotkách alebo vidia svoje práce a úspechy. Pokiaľ sú výstupmi tímových aktivít objekty alebo diela, je dobré ich vystaviť, aby žiakom daný zážitok pripomínali.

Ranný kruh

V triedach sa snažíme nielen veľa učiť a rozprávať, ale najmä sa vzájomne počúvať. Je dôležité, aby sa žiaci cez vzájomné rozhovory a diskusie rozvíjali v komunikácii a mäkkých zručnostiach. Učili sa všímať dobré veci, reakcie, momenty, pomenovať ich a vedieť seba alebo spolužiakov oceniť. V rámci rozhovorov v kruhu sa snažíme zdieľať zážitky z domáceho prostredia, podeliť sa o vnímanie rôznych situácií v škole, pomenovať emócie, vedieť si priznať chybu a ospravedlniť sa, ako aj oceniť seba a spolužiakov.

Konkrétne formy zdieľania závisia od veku detí, ich potrieb, preferencií aj zámeru učiteľa. Škola postupuje podľa metodík sociálno-emocionálneho programu o.z. Emtegra s názvom Kompas.

Chyba ako príležitosť

Žiakov sa snažíme viesť k nastaveniu, že robiť chyby nie je zlé, ale úplne bežné a to v oblasti akademickej, ako aj v oblasti charakteru a vzťahov. Rozhodujúce je to, čo urobíme po tom. Chyba nám dáva priestor naučiť sa niečo, čo sme nevedeli, zlepšiť sa, zistiť nový názor, pohľad, zmeniť svoje správanie, presvedčenie, prístup. V rámci vedomostí a zručností z chyby vyvodzujeme vzťah k vytrvalosti a húževnatosti, v rámci vzťahov schopnosť prijať a priznať si chybu, ospravedlniť sa a situáciu napraviť.

Za najdôležitejší prvok charakterového vzdelávania považujeme príklad – žiaci vidia a vnímajú každodenné správanie učiteľov v rôznych situáciách, sledujú a kopírujú modely správania a reakcie. Za kľúčové považujeme férové, partnerské, otvorené správanie k sebe navzájom v tíme, k žiakom, ich rodičom a komunite. Chceme, aby naša škola bola miestom, kde sa žiaci nielen akademicky rozvíjajú a kde sa ľudia cítia dobre, odchádzajú povzbudení a inšpirovaní a radi sa do nej vracajú.

2 Stupeň vzdelania dosiahnutý na základe absolvovania školského vzdelávacieho programu a príslušná úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca

Základné vzdelanie sa formálne člení na primárne vzdelanie (1. cyklus – 1. – 3. ročník ZŠ, 2. cyklus - 4. – 5. ročník ZŠ) a nižšie stredné vzdelanie (3. cyklus – 6. – 9. ročník ZŠ).

Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ)

Úlohou prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu sa, vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, aktívne sa zapájal do práce, využíval kreativitu pre zlepšovanie svojich myšlienok. Žiakom vytvára učiteľ bezpečné prostredie a podporu: „Ty mi pomôžeš.“

Druhý cyklus (4. – 5. ročník ZŠ)

Úlohou druhého cyklu je, aby žiak dokázal bezpečne a jasne komunikovať svoje pocity, potreby a hranice, vyjadroval pre ne pochopenie u seba aj u iných a reflektoval svoje konanie a postoje. Zámerom súčasne je, aby žiak rozlišoval medzi faktami, domnienkami a hodnoteniami, a aby nadobudol väčšiu samostatnosť v učení a prevzal časť zodpovednosti za svoje učenie, uvedomil si, čo je oblasťou jeho záujmu a čomu by sa chcel hlbšie venovať. Žiak si vytvára vzťahy s rovesníkmi a učí sa spoločne s nimi riešiť úlohy a výzvy: „Ja to dokážem, som schopný vstúpiť do spolupráce.“

Tretí cyklus (6. – 9. ročník ZŠ)

Úlohou tretieho cyklu je, aby žiak okrem rozvinutia všetkých gramotností dostal priestor aj na hlbší rozvoj v oblastiach svojho záujmu a vytvoril si tak predstavu o svojej profesijnej budúcnosti. V tomto kontexte cieľom je, aby vyjadroval záujem a bol motivovaný k samostatnej práci, pýtal si spätnú väzbu a pravidelne využíval kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa. Tretí cyklus charakterizuje nadobúdanie celospoločenskej a environmentálnej zodpovednosti: „My to dokážeme.“

Stupeň vzdelania

ISCED 1 – primárne vzdelanie

Žiak získa primárne vzdelanie (ISCED 1) a úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca /Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR: 1) úspešným absolvovaním 2. cyklu základného vzdelávania, t.j. I. stupňa ZŠ.

Primárne vzdelanie získa aj žiak s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia vzdelávaný inkluzívne s intaktnými žiakmi. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelanie

Úspešným absolvovaním 3. cyklu základného vzdelávania, t.j. II. stupňa ZŠ, získa žiak nižšie stredné vzdelanie (ISCED2) a úroveň 2 Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR: 2).

3 Vyučovací jazyk, dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania

Vyučovacím jazykom školy je slovenský jazyk.

Vzdelávanie na 1. stupni základnej školy (1. cyklus a 2. cyklus) trvá **päť rokov**. Vzdelávanie na 2. stupni základnej školy (3. cyklus) trvá **štyri roky**.

Výchova a vzdelávanie sa na prvom a druhom stupni základnej školy organizuje dennou formou. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečeného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

4 Učebné plány a rozvíjanie prierezových gramotností v Základnej škole, Rokycany 46

Učebný plán pre I. cyklus

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9+1	8+1	7
	anglický jazyk	-	1	2
Matematika a informatika	matematika	4	4	4
	informatika	-	-	1
Človek a príroda	človek a príroda	1	1	1
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	-	1	2
	etická výchova/ náboženská výchova	1	1	1
	ranné stretnutie	1	1	1
Človek a svet práce	človek a svet práce	-	1	2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1
	výtvarná výchova	1+1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2
	Základ	19	21	24
	voliteľné/disponibilné hodiny	3	2	1
	Spolu	22	23	25

Učebný plán pre II. cyklus

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		2. cyklus	
		4.ročník	5.ročník
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	6	6
	anglický jazyk	3	3
Matematika a informatika	matematika	4	4
	informatika	1	1
Človek a príroda	človek a príroda	2	2
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	2	3
	etická výchova/náboženská výchova	1	1
	ranné stretnutie	1	1
Človek a svet práce	človek a svet práce	1+1	1+1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1
	výtvarná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2
	Časové dotácie v ročníkoch	24	25
	Voliteľné/disponibilné hodiny	4	
	Spolu za cyklus	53	

Učebný plán pre III. cyklus

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín			
		3. cyklus			
		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	4+1	5	5	5
	tvorivá dramatika	1	1	-	-
	mediálna výchova	-	-	-	1
	anglický jazyk	3	3	3	3
	druhý cudzí jazyk/výtvarné spracovanie materiálu	-	2	2	2
Matematika a informatika	matematika	4	4	4	5
	informatika	1	1	1	-
Človek a príroda	človek a príroda /16h/				
	fyzika	2	1	2	1
	chémia	-	2	2	1
	biológia	1	2	1	1
	enviromentálna výchova	-	-	1	-
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť /13h/				
	dejepis	1	1	1	2
	geografia	1	1	1	1
	občianska náuka	1	1	1	1
	etická výchova/náboženská výchova	1	1	1	1
	ranné stretnutie	1	1	1	1
Človek a svet práce	človek a svet práce	1+1	1	1	1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1
	výtvarná výchova	1	1	1	-
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2
	Časové dotácie v ročníkoch	24	27	27	25
	voliteľné/disponibilné hodiny	10 + 6			
	Spolu za cyklus	119			

Poznámky:

Všeobecná časť

1. Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. V prípade realizácie integrovaného tematického vyučovania, blokového vyučovania alebo projektového vyučovania škola spája podľa potreby a plánu vyučovania vyučovacie hodiny do väčšej časovej jednotky s ohľadom na dodržanie psycho-hygienických zásad. Blokové vyučovanie škola realizuje v reformných ročníkoch raz v týždni. Každý deň pred vyučovaním /15 minút/ sa triedny učiteľ stretáva so svojimi žiakmi na rannej komunite tzv. rannom kruhu, kde sa žiaci nenásilne preladia na vyučovanie tým, že je im umožnené vyjadrovať svoje pocity s cieľom vytvorenia nenásilnej motivácie smerom k učeniu. Ranné kruhy škola realizuje v rámci programu Emocionálny Kompas OZ EMGRETA.
2. Vyučovací predmet pre príslušný ročník, ktorý sa podľa učebného plánu základnej školy vyučuje jednu hodinu týždenne, teda 33 hodín ročne, možno zaradiť do rozvrhu hodín počas celého školského roka vyučovaný jednu vyučovaciu hodinu týždenne alebo dve vyučovacie hodiny každý druhý týždeň, len v prvom polroku alebo v druhom polroku školského roka alebo si škola môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania (exkurzia, blokovo, kurz a pod.).
3. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín na vyučovanie jednotlivých predmetov uskutočňuje podľa vyhlášky o základnej škole. Pri vyučovaní predmetov, ktoré nie sú priamo uvedené vo vyhláške, možno žiakov deliť na skupiny podľa podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
4. Škola vypracovala vlastný učebný plán na základe rámcového učebného plánu, v ktorom rozhodla o: zaradení vyučovacích predmetov do ročníkov príslušného vzdelávacieho cyklu, pričom začiatok vyučovania konkrétneho vyučovacieho predmetu vrátane tých, ktoré vytvárajú profiláciu školy, rešpektuje zásadu veku primeranosti, hodinovej dotácii jednotlivých vyučovacích predmetov v ročníku.
5. Hodinové dotácie vyučovacích predmetov v učebnom pláne škola určila tak, aby boli dodržané tieto pravidlá: Každý vyučovací predmet v učebnom pláne školy musí byť zaradený do vzdelávacej oblasti definovanej v štátnom vzdelávacom programe. Ak je v rámcovom učebnom pláne určený počet hodín pre konkrétny vyučovací predmet, súčet hodinových dotácií tohto predmetu vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nesmie byť v učebnom pláne nižší ako určuje rámcový učebný plán. Ak je v rámcovom učebnom pláne určený počet hodín pre vzdelávaciu oblasť, súčet hodinových dotácií všetkých vyučovacích predmetov zaradených do vzdelávacej oblasti vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nesmie byť v učebnom pláne nižší ako je počet hodín určený v rámcovom učebnom pláne. Celkový súčet hodín v ročníku rešpektuje počet stanovený v rámcovom učebnom pláne, resp. môže byť navýšený v zmysle poznámky 12.
6. Rozdelenie časových dotácií v učebnom pláne školy je východiskom pre rozdelenie učiva v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu. Rozsah učiva v učebných osnovách pre jednotlivé predmety a ročníky zodpovedá rozdeleniu hodín v učebnom pláne školy.
7. Škola realizuje v 1., 2. a v 3. cykle pre každú triedu tematické dni zamerané na rozvoj prierezových gramotností v rozsahu najmenej 4 vyučovacích dní v jednom školskom polroku, pričom jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť a v 2. a 3. cykle šesť vyučovacích hodín. Ciele a obsah tematických dní pre jednotlivé ročníky, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov a podporujú dosiahnutie cieľov základného vzdelávania, si škola zadefinovala v školskom vzdelávacom programe. Realizáciu konkrétnych tém škola bude určovať v rámci mesačného plánovania aktivít školy s ohľadom na rozvrh hodín v jednotlivých ročníkoch.
8. Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu didaktické hry a v každom ročníku 3. cyklu účelové cvičenia.

Jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť vyučovacích hodín, v 2. cykle a v 3. cykle šesť vyučovacích hodín.

Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb sú zadefinované v školskom vzdelávacom programe v časti učebné osnovy.

9. Voliteľné (disponibilné) hodiny použila škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu tak, aby podporili dosiahnutie cieľov základného vzdelávania.

10. Pri prestupe žiaka v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.

11. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením a žiaci s nadaním, a to s uplatnením špecifik a v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania tohto dokumentu.

12. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe určiť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 79 hodín v 1. cykle, 59 hodín v 2. cykle a 131 hodín v 3. cykle. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.

13. Škola môže podľa záujmu žiakov a zákonných zástupcov realizovať vyučovanie organizovanou formou výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorá podporuje zdravý životný štýl, rozvoj osobnosti žiakov, ich sociálnych zručností a vzťah k prírode pobytom v škole v prírode. Pobyt je plánovaný tak, aby dopĺňal učivo a nadväzoval na obsah Školského vzdelávacieho programu v súlade s § 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Poskytuje sa predovšetkým žiakom 1. stupňa ZŠ. Realizácia a bezpečnostné podmienky školy v prírode sa riadia platnými usmerneniami a pokynmi MŠVVaM SR.

Poznámky k vzdelávacím oblastiam a predmetom:

Jazyk a komunikácia

1. V základnom vzdelávaní podľa výberu žiaka a možností školy vo vyučovacom predmete cudzí jazyk sa môžu vyučovať tieto cudzie jazyky: anglický, francúzsky, nemecký, ruský, španielsky, taliansky jazyk. Zvolený jazyk žiak navštevuje od 1. cyklu bez možnosti zmeny.

2. Škola je povinná z rámca voliteľných (disponibilných) hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školya záujmu žiakov celkovo najmenej šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku. Takto zvolený druhý jazyk žiak navštevuje od 7. do 9. ročníka bez možnosti zmeny, ak riaditeľ školy z vážnych dôvodov nerozhodne inak.

3. Ak žiak ponuku školy na vyučovanie druhého cudzieho jazyka nevyužije, zaradí ho škola na alternatívny vyučovací predmet – výtvarné spracovanie materiálu, na ktorý využije šesť hodín z disponibilných hodín pre 3. cyklus. Toto nie je možné uplatniť, ak si žiak nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk. V takom prípade si ho musí v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to celkovo najmenej šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku, ktoré mu je škola povinná z rámca disponibilných hodín zabezpečiť.

Človek a príroda

1. Škola môže obsah vzdelávania vzdelávacej oblasti človek a príroda v 3. cykle realizovať ako integrovaný vyučovací predmet alebo ako samostatné vyučovacie predmety biológia, fyzika, chémia.

2. Pri vyučovaní, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov vo vzdelávacej oblasti človek a príroda, sa odporúča rozdelenie žiakov s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce a podľa podmienok školy.

Človek a spoločnosť

1. Škola môže obsah vzdelávania vzdelávacej oblasti človek a spoločnosť, okrem predmetov etická výchova a náboženská výchova, v 3. cykle integrovať tak, že vyučovací predmet bude identický so vzdelávacou oblasťou alebo

sa bude štrukturovať do samostatných vyučovacích predmetov.

2. Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka.

3. Časť obsahu vzdelávacej oblasti človek a spoločnosť sa v 2. a 3. cykle vyučuje formou tematických dní podľa poznámky č. 7 vo všeobecnej časti.

4. Rozvoj emocionálnej a sociálnej gramotnosti je podporený špecifickým predmetom ranné stretnutie 1 x týždenne, ktorý škola zaradila do učebného plánu v rámci disponibilných hodín. Predmet je zameraný na prácu s triednou komunitou a tiež s celoškolskou komunitou na konci mesiaca /vyhodnocovanie akademického pokroku a pokroku v správaní/. Prispieva k napĺňaniu misie školy - budovaniu piatich spoločných hodnôt: rešpektu, spolupráce, čestnosti, snahy a proaktivity. V rámci predmetu ranné stretnutie škola v prvom školskom týždni realizuje tematický deň /adaptačný deň/ - **PSIK /Poznaj Seba I Kamaráta/** so zameraním na rozvoj sociálnej a emocionálnej gramotnosti, a to v rozsahu 5 vyučovacích hodín.

Zdravie a pohyb

1. Škola nemá telocvičňu ani iné vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, a tak nemôže napriek odporúčaniu využiť voliteľné (disponibilné) hodiny na posilnenie uvedeného predmetu prvom a druhom cykle.

2. V zmysle Dodatku č. 2 k učebným plánom pre 1. aj 2. stupeň ZŠ zo dňa 7. 6. 2024 schváleného pod č. 2024/13599:1-C2141 k ŠVP č. 2023/831:7-A2140 platného od 1. 9. 2023 škola tretiu hodinu TSV bude realizovať formou aktívneho pohybu počas prestávok podľa rozvrhu trikrát v týždni v trvaní 15 minút, t.j. celkovo 45 minút za týždeň:

- aktívne prestávky sa budú realizovať vonku alebo v priestore tried;
- aktívne prestávky budú zamerané na rozvoj pohybovej gramotnosti výberom pohybových aktivít /napr. rytmické

cvičenia spojené s vytlieskaním, vydupávaním, cvičenia so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, strečing, relaxačné a dýchacie cvičenia a iné/, ako aj na rozvoj zdravotnej gramotnosti zameranej na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok /napr. besedy o zdravom životnom štýle, správnej výžive, význame pohybu, prevencii ochorení a prvej pomoci/.

2. Časť obsahu vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb sa vyučuje formou didaktických hier v 1. a 2. cykle, ktoré slúžia na praktické osvojenie si učiva najmä komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva a formou účelových cvičení a formou účelových cvičení v 3. cykle, podľa poznámky č. 8 vo všeobecnej časti.

Rozvíjanie prierezových gramotností

Tematické dni v I. cykle

Prierezová gramotnosť	I. cyklus					
	Predmet		Tematický deň			
	1. ročník 2. ročník 3. ročník		1. ročník 2. ročník 3. ročník			
			I. polrok	II. polrok	I. polrok	II. polrok
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	X	X	X	„Čítam, čítaš, čítame“	X	„Čítam, čítaš, čítame“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /5 VH/	X	1 VD /5 VH/
Digitálna gramotnosť	X	X	„Digitálny expert“	X	„Digitálny expert“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /5 VH/	X	1 VD /5 VH/	X
Finančná gramotnosť	X	X	„S EUROM do sveta“	X	„S EUROM do sveta“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /5 VH/	X	1 VD /5 VH/	X
Občianska gramotnosť	X	X	X	„Dom, kde má každý miesto“	X	„Dom, kde má každý miesto“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /5 VH/	X	1 VD /5 VH/
Mediálna gramotnosť	X	X	„Mediálni kamaráti“	X	„Mediálni kamaráti“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /5 VH/	X	1 VD /5 VH/	X
Interkultúrna gramotnosť	X	X	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /5 VH/	1 VD /5 VH/	1 VD /5 VH/	1 VD /5 VH/
Environmentálna gramotnosť	X	X	X	„Priatelia Zeme“	X	„Priatelia Zeme“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /5 VH/	X	1 VD /5 VH/
Sociálna a emocionálna gramotnosť	ranné stretnutie	ranné stretnutie	X	X	X	X
Časová dotácia v ročníkoch	/1VH/	/1VH/	X	X	X	X
Voliteľné/ disponibilné hodiny	1	1	20	20	20	20
Spolu za ročník	1	1	40		40	
Použité skratky	VH – vyučovacia hodina					
	VD – vyučovací deň					

Obsah a ciele prierezových gramotností I. cyklu pre 1.ročník

Gramotnosť	Obsah	Ciele	Možnosti realizácie
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	„Čítam, čítaš, čítame „	<ul style="list-style-type: none"> - vnímať vizuálne a textové podnety; - rozpoznať a pomenovať bežné predmety v obrázkoch a textoch; - počúvať literárne texty; - vedieť opísať, čo je knižnica a ako sa v knižnici správame 	workshop, návšteva knižnice, projekt
Digitálna gramotnosť	„Digitálny expert“	<ul style="list-style-type: none"> - dodržiavať digitálnu etiketu a etické správanie online; - poznať základné digitálne nástroje; - vedieť použiť vzdelávacie digitálne hry ; 	
Finančná gramotnosť	„S EUROM do sveta“	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať a pomenovať jednotlivé eurobankovky a mince; - naučiť sa jednoduché počítanie peňazí; - pochopiť hodnotu peňazí; - simulovať nákupné situácie; 	projekt, workshop, beseda, exkurzia /návšteva nákupného centra/
Občianska gramotnosť	„Dom, kde má každý miesto“	<ul style="list-style-type: none"> - vnímať vlastnú jedinečnosť ako člena rozmanitých komunit a skupín; - poznať zmysel slov „vyvyšovanie sa , ponižovanie druhého“ ; - poznať pravidlá spolunažívania v triede a ich zmysel; - podporovať rozvíjanie medziľudských vzťahov, zlepšiť fungovanie a kvalitu vzťahov v skupine; - snažiť sa o vytvorenie priaznivej sociálnej atmosféry; - uvedomiť si dôsledky svojho konania; - rozvíjať schopnosti potrebné na efektívnu spoluprácu v komunite; 	situačné hry, rolové hry, dramatické etudy, diskusia, projekt
Mediálna gramotnosť	„Mediálni kamaráti“	<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať rôzne typy médií - rozvíjať kritický a rozlišujúci postoj k médiám vrátane sociálnych sietí a reklamy; -diskutovať o tom, čo je vhodné a nevhodné sledovať v médiách 	situačné hry, rolové hry, diskusia, projekt
Interkultúrna gramotnosť	„Náš pestrofarebný svet“	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať schopnosť aktívne počúvať a reagovať s empatiou a rešpektom k iným kultúram; - rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí; 	filmový festival, workshop, on-line výlet do zahraničia za inými kultúrami
Environ-mentálna gramotnosť	„Priatelia Zeme“	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať a pomenovať základné prvky prírody; - prejavovať pozitívny postoj k prírode a ochrane životného prostredia; - osvojiť si základné pravidlá správneho správania v prírode 	workshop, panelová diskusia, „škola v plenéri“, spoločné čistenie okolia školy

Obsah a ciele prierezových gramotností I. cyklu pre 2.ročník

Gramotnosť	Obsah	Ciele	Možnosti realizácie
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	„Čítam, čítaš, čítame „	<ul style="list-style-type: none"> - vnímať vizuálne a textové podnety; - porozumieť jednoduchým ilustráciám a obrázkom - počúvať literárne texty; - vedieť opísať fungovanie knižnica; 	workshop, návšteva knižnice, projekt
Digitálna gramotnosť	„Digitálny expert“	<ul style="list-style-type: none"> - dodržiavať digitálnu etiketu a etické správanie online; - poznať základné digitálne nástroje; - vedieť použiť vzdelávacie digitálne hry ; 	vzdelávacie digitálne hry, workshop, projekt
Finančná gramotnosť	„S EUROM do sveta“	<ul style="list-style-type: none"> - pozorovať a pomenovať jednotlivé eurobankovky a mince; - pochopiť hodnotu peňazí; 	projekt, workshop, beseda, exkurzia

		<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť, že peniaze sú potrebné na nákup tovarov a služieb; - simulácia nákupných situácií; 	/návšteva nákupného centra/
Občianska gramotnosť	„Dom, kde má každý miesto“	<ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o tom, čo to znamená byť Slovák, - podporiť žiakov v tom, aby si vážili sami seba a svoj pôvod, - prejavíť toleranciu a rešpekt voči iným kultúram, - rozvíjať schopnosti potrebné na efektívnu spoluprácu v komunite - poznať a aplikovať pravidlá spolunažívania a ich zmysel; - podporovať rozvíjanie medziľudských vzťahov, zlepšiť fungovanie a kvalitu vzťahov v skupine; - snažiť sa o vytvorenie priaznivej sociálnej atmosféry; - uvedomiť si dôsledky svojho konania; 	exkurzia, diskusia, situačné hry zdieľané príbehy a tradície, workshop projekt, situačné hry, rolové hry
Mediálna gramotnosť	„Mediálni kamaráti“	<ul style="list-style-type: none"> - poznať sociálne siete, používať online platformy; - naučiť sa pravidlá pre bezpečné sledovanie televízie a používanie internetu - rozvíjať kritický a rozlišujúci postoj k médiám vrátane sociálnych sietí a reklamy; 	situačné hry, rolové hry, diskusia, projekt
Interkultúrna gramotnosť	„Náš pestrofarebný svet“	<ul style="list-style-type: none"> - schopnosť aktívne počúvať a reagovať s empatiou a rešpektom k iným kultúram; - rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí; 	filmový festival, workshop, on-line výlet do zahraničia za inými kultúrami
Environmentálna gramotnosť	„Priatelia Zeme“	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať a pomenovať základné prvky prírody; - rozpoznať a pomenovať rôzne druhy prostredia (les, lúka, rieka) - prejavíť pozitívny postoj k prírode a ochrane životného prostredia - zapojiť sa do jednoduchých aktivít na ochranu prírody 	workshop, beseda, panelová diskusia, „škola v plenéri“, spoločné čistenie okolia školy

Obsah a ciele prierezových gramotností I. cyklu pre 3.ročník

Gramotnosť	Obsah	Ciele	Možnosti realizácie
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	„Čítam, čítaš, čítame „	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť použiť rôzne materiály a techniky na vytváranie vizuálnych diel - čítať texty vhodnou intonáciou a výslovnosťou - diskutovať o obsahu textu a vyjadrovať svoje názory na prečítaný text 	diskusia, workshop, projekt
Digitálna gramotnosť	„Digitálny expert“	<ul style="list-style-type: none"> - dodržiavať digitálnu etiketu a etické správanie online, - rozpoznávať falošné správy a dezinformácie, - kriticky hodnotiť zdroje a ich dôveryhodnosť, - ovládať základné digitálne zariadenia (počítače, tablety, smartfóny, - použiť webový prehliadač na prezeranie webových stránok a vyhľadanie a získanie informácie na zadaných stránkach internetu - používať digitálne nástroje na komunikáciu (e-mail, sociálne siete, chatové aplikácie) 	práca s počítačom, prehliadanie webu, overovanie zdrojov, e-mailová komunikácia, etiketa online komunikácie,

Finančná gramotnosť	„S EUROM do sveta“	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť správne rozmeniť mince a eurobankovky; - vytvoriť jednoduchý rodinný rozpočet; - pochopiť význam šetrenia na konkrétne ciele 	rolové hry, situačné hry, projekt, diskusia
Občianska gramotnosť	„Dom, kde má každý miesto“	<ul style="list-style-type: none"> -uvedomiť si a vážiť si svoju identitu a kultúrne dedičstvo, -preskúmať a oceniť svoje zvyky, piesne, tance a remeslá, -povzbudzovať žiakov k účasti na aktivitách, ktoré podporujú tradičnú kultúru, -učiť žiakov o rôznych kultúrach a národnostiach žijúcich na Slovensku, -podporovať toleranciu a rešpekt voči iným kultúram a náboženstvám -podporovať pozitívny obraz o sebe samom a uvedomovanie si osobných hodnôt a talentov, -povzbudzovať žiakov k aktívnemu zapojeniu sa do komunitného života a projektov, -vysvetliť význam aktívneho občianstva a participácie na demokratickom živote 	exkurzia, diskusia, zdieľané príbehy a tradície , workshop, projekt, situačné hry, rolové hry, diskusia
Mediálna gramotnosť	„Mediálni kamaráti“	<ul style="list-style-type: none"> -pochopiť, že rôzne médiá môžu podávať rôzne interpretácie tej istej udalosti; - rozpoznať rozdiely medzi rôznymi mediálnymi formátmi -pochopiť vplyv reklamy na spotrebiteľa; -správať sa eticky a zodpovedne v mediálnom prostredí 	rolové hry, situačné hry, diskusia
Interkultúrna gramotnosť	„Náš pestrofarebný svet“	<ul style="list-style-type: none"> -rozvíjať manuálne zručnosti a porozumenie kultúrnym artefaktom; -vizualizovať kultúrne rozdiely 	workshop, diskusia, beseda,
Environ-mentálna gramotnosť	„Priatelia Zeme“	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšiť povedomie o environmentálnych problémoch a ochrane životného prostredia - vytvoriť jednoduchý projekt na ochranu životného prostredie (napr. triedenie odpadu v škole) - pracovať spoločne na projektoch 	workshop, škola v plenéri, projekty zamerané na objavovanie a praktické činnosti

Rozvíjanie prierezových gramotností

Tematické dni v II. cykle

Prierezová gramotnosť	II. cyklus					
	Predmet		Tematický deň			
	4. ročník	5. ročník	4. ročník		5. ročník	
			I. polrok	II. polrok	I. polrok	II. polrok
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	X	X	X	„Čítam, čítaš, čítame“	X	„Čítam, čítaš, čítame“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/
Digitálna gramotnosť	X	X	„Digitálny expert“	X	„Digitálny expert“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/	X
Finančná gramotnosť	X	X	„S EUROM do sveta“	X	„S EUROM do sveta“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/	X
Občianska gramotnosť	X	X	X	„Dom, kde má každý miesto“	X	„Dom, kde má každý miesto“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/
Mediálna gramotnosť	X	X	„Mediálni kamaráti“	X	„Mediálni kamaráti“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/	X
Interkultúrna gramotnosť	X	X	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/
Environmentálna gramotnosť	X	X	X	„Priatelia Zeme“	X	„Priatelia Zeme“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/
Sociálna a emocionálna gramotnosť	ranné stretnutie	ranné stretnutie	X	X	X	X
Časová dotácia v ročníkoch	/1VH/	/1VH/	X	X	X	X
Voliteľné/ disponibilné hodiny	1	1	24	24	24	24
Spolu za ročník	1	1	48		48	
Použité skratky	VH – vyučovacia hodina					
	VD – vyučovací deň					

Obsah a ciele prierezových gramotností II. cyklu pre 4.ročník

Gramotnosť	Obsah	Ciele	Možnosti realizácie
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	„Čítam, čítaš, čítame „	<ul style="list-style-type: none"> - čítať a chápať rôzne žánre textov; - rozvíjať schopnosť prezentovať a zdieľať svoje čitateľské zážitky s ostatnými; - vytvárať vlastné vizuálne diela 	virtuálna návšteva galérie, beseda, rovesnícke čítanie, projekt
Digitálna gramotnosť	„Digitálny expert“	<ul style="list-style-type: none"> - efektívne a bezpečne používať digitálne technológie na riešenie problému alebo na vytvorenie digitálneho obsahu, - komunikovať a spolupracovať pomocou digitálnych technológií, poskytovať informácie a digitálny obsah, využívať digitálne občianstvo, - poznať základné pravidlá bezpečnosti na internete, vrátane ochrany osobných údajov a rozpoznávania rizík - tvorivo používať digitálne technológie 	tvorba prezentácií, vzdelávacie aplikácie a digitálne hry, diskusia, beseda
Finančná gramotnosť	„S EUROM do sveta“	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať medzi potrebami a túžbami - poznať základné princípy súvisiace s hospodárením domácnosti - rozpoznať rôzne spôsoby, ako môžu ľudia zarábať peniaze - naučiť sa rozlišovať medzi rôznymi spôsobmi platenia (hotovosť, karta) 	diskusia, rolové hry, situačné hry, beseda, projekt
Občianska gramotnosť	„Dom, kde má každý miesto“	<ul style="list-style-type: none"> - získavať poznatky o histórii, tradíciách a kultúrnych reáliách svojho regiónu, - prehĺbiť vedomosti o občianskych právach a povinnostiach, - prakticky uplatňovať občianske práva a povinnosti v každodennom živote, - rozvíjať zdravý pocit hrdosti a zodpovednosti za svoju komunitu a región, - podporovať hodnoty a vytvoriť aktivity, ktoré spájajú komunitu a posilňujú jej súdržnosť 	exkurzia, diskusia, zdieľané príbehy a tradície, workshop, projekt, situačné hry, rolové hry
Mediálna gramotnosť	„Mediálni kamaráti“	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť rozlišovať medzi faktami a názormi; - vedieť overovať fakty a rozlišovať medzi spoľahlivými a nespoľahlivými zdrojmi; - vedieť interpretovať informácie a odhaľovať manipulatívne techniky; - diskutovať o rozdieloch medzi faktami a názormi v médiách. 	diskusia, rolové hry, beseda
Interkultúrna gramotnosť	„Náš pestrofarebný svet“	<ul style="list-style-type: none"> - vzdelávať žiakov o dôležitosti odmietania diskrimináciu a predsudky na základe kultúrnych, etnických alebo iných charakteristík, - podporovať schopnosti riešiť konflikty, pracovať v tíme a spolupracovať s ľuďmi z rôznych kultúr a pozadí, - uplatňovať princíp rovnosti a rešpektovať rozmanitosť sociálnych, ekonomických, etnických, kultúrnych a iných charakteristík medzi členmi školskej komunity, - vzdelávať o rôznych kultúrach, ich histórii, tradíciách, hodnotách a príspevkoch k spoločnosti 	workshop, diskusia, panelová diskusia
Environmentálna gramotnosť	„Priatelia Zeme“	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať a vysvetliť pojmy ako recyklácia, obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje; - identifikovať rôzne druhy znečistenia (voda, vzduch, pôda) a ich vplyv na životné prostredie - diskutovať o tom, ako môžeme šetriť energiu a vodu v každodennom živote; 	diskusia, beseda, workshop, rolové hry

Obsah a ciele prierezových gramotností II. cyklu pre 5.ročník

Gramotnosť	Obsah	Ciele	Možnosti realizácie
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	„Čítam, čítaš, čítame „	podporovať spoluprácu pri tvorbe projektov a prezentácií na základe prečítaných textov; využívať multimediálne formáty na zlepšenie čitateľského zážitku	projekt, diskusia, workshop
Digitálna gramotnosť	„Digitálny expert“	<ul style="list-style-type: none"> - poznať základné pravidlá bezpečnosti na internete, vrátane ochrany osobných údajov a rozpoznávania rizík, - sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, - vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá, - tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania), - využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti), - rešpektovať duševné vlastníctvo, - riešiť problémy a kriticky myslieť 	diskusia, vzdelávacie aplikácie a digitálne hry, projekt, využívanie jednoduchých programovacích nástrojov
Finančná gramotnosť	„S EUROM do sveta“	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť a sledovať jednoduchý osobný rozpočet; - chápať základné princípy zodpovedného požíčavania a dlhu - vedieť zjednodušene vysvetliť fungovanie základných finančných produktov (napr. sporiace účty) -vyjadriť vlastnými slovami dôležitosť finančného plánovania budúcnosti 	diskusia, beseda, projekt, situačné hry, rolové hry,
Občianska gramotnosť	„Dom, kde má každý miesto“	<ul style="list-style-type: none"> - vnímať vlastnú jedinečnosť ako člena rozmanitých komunít a skupín, - rešpektovať perspektívu „iných“, - vnímať kultúrne a spoločenské znaky a prvky, ktoré majú rozmanité skupiny spoločné, - rozvíjať aktívne občianstvo a záujem o svoje okolie, - precítiť hodnotu spravodlivosti a rovnosti vo vzťahu k sebe, k iným ľuďom a svetu, - vedome pracovať s vlastnými stereotypmi a predsudkami, - rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí, - citlivo vnímať životnú realitu a potreby ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí, - vnímať a oceňovať hodnotu kultúrneho dedičstva 	exkurzia, diskusia, zdieľané príbehy a tradície, workshop, situačné hry, rolové hry, diskusia, projekt
Mediálna gramotnosť	„Mediálni kamaráti“	<ul style="list-style-type: none"> -rozvinúť kritické myslenie a etické uvažovanie v súvislosti s mediálnou produkciou a spotrebou; - identifikovať skryté správy a propagandu v médiách 	diskusia, beseda, rolové hry, situačné hry
Interkultúrna gramotnosť	„Náš pestrofarebný svet“	<ul style="list-style-type: none"> - vedome predchádzať diskriminačnému a ubližujúcemu správaniu a aktívne odmietať všetky formy diskriminácie, - prispievať k tvorbe inkluzívneho prostredia a uplatňovať princíp rovnosti rešpektujúc sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie, sebavnímanie, identitu alebo iné charakteristiky, 	workshop, diskusia, panelová diskusia, situačné hry, rolové hry, projekt

		- aktívne spoznávať spoločnosť, v ktorom vyrastá, budovať a udržiavať medziľudské vzťahy v lokálnej komunite naprieč generačným spektrom	
Environmentál na gramotnosť	„Priatelia Zeme“	-analyzovať konkrétne environmentálne problémy v miestnej komunite a navrhovať riešenia; - navrhnuť a realizovať veku primerané environmentálne aktivity - zapojiť sa do aktivít na podporu ochrany prírody - diskutovať o globálnych environmentálnych problémoch	diskusia, beseda, workshop, projekt, škola v plenéri

Rozvíjanie prierezových gramotností

Tematické dni v III. cykle

Prierezová gramotnosť	III. cyklus					
	Predmet		Tematický deň			
	6. ročník	7. ročník	6. ročník		7. ročník	
			I. polrok	II. polrok	I. polrok	II. polrok
Vizuálna a čitateľská gramotnosť	X	X	X	„Čítam, čítaš, čítame“	X	„Čítam, čítaš, čítame“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/
Digitálna gramotnosť	X	X	„Digitálny expert“	X	„Digitálny expert“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/	X
Finančná gramotnosť	X	X	„S EUROM do sveta“	X	„S EUROM do sveta“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/	X
Občianska gramotnosť	X	X	X	„Dom, kde má každý miesto“	X	„Dom, kde má každý miesto“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/
Mediálna gramotnosť	X	X	„Mediálni kamaráti“	X	„Mediálni kamaráti“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/	X
Interkultúrna gramotnosť	X	X	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH	1 VD /6 VH
Environmentálna gramotnosť	X	X	X	„Priatelia Zeme“	X	„Priatelia Zeme“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/
Sociálna a emocionálna gramotnosť	ranné stretnutie	ranné stretnutie	X	X	X	X
Časová dotácia v ročníkoch	/1VH/	/1VH/	X	X	X	X
Voliteľné/ disponibilné hodiny	1	1	24	24	24	24
Spolu za ročník	1	1	48		48	
Použité skratky	VH – vyučovacia hodina					
	VD – vyučovací deň					

Poznámka: Obsah a ciele prierezových gramotností v 3. cykle škola doplní podľa možností otvoriť ročníky 3. cyklu ZŠ.

Rozvíjanie prierezových gramotností

Tematické dni v III. cykle

Prierezová gramotnosť	III. cyklus					
	Predmet		Tematický deň			
	8. ročník	9. ročník	8. ročník		9. ročník	
			I. polrok	II. polrok	I. polrok	II. polrok
Vizuálna gramotnosť a čitateľská gramotnosť	X	X	X	„Čítam, čítaš, čítame“	X	„Čítam, čítaš, čítame“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/
Digitálna gramotnosť	X	X	„Digitálny expert“	X	„Digitálny expert“	„Digitálny expert“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	X	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/
Finančná gramotnosť	X	X	„S EUROM do sveta“	„S EUROM do sveta“	„S EUROM do sveta“	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	X
Občianska gramotnosť	X	X	X	„Dom, kde má každý miesto“	„Dom, kde má každý miesto“	„Dom, kde má každý miesto“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	X	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/
Mediálna gramotnosť	mediálna výchova	mediálna výchova	X	X	X	X
Časová dotácia v ročníkoch	1VH	1VH	X	X	X	X
Interkultúrna gramotnosť	X	X	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“	„Náš pestrofarebný svet“
Časová dotácia v ročníkoch	X	X	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/	1 VD /6 VH/
Environmentálna gramotnosť	X	environmentálna výchova	„Priatelia Zeme“	X	X	X
Časová dotácia v ročníkoch	X	2VH	1 VD /6 VH/	X	X	X
Sociálna a emocionálna gramotnosť	ranné stretnutie	ranné stretnutie	X	X	X	X
Časová dotácia v ročníkoch	/1VH/	/1VH/	X	X	X	X
Voliteľné/ disponibilné hodiny	2	4	24	24	24	24
Spolu za ročník	2	4	48		48	
Použité skratky	VH – vyučovacia hodina					
	VD – vyučovací deň					

Poznámka: Obsah a ciele prierezových gramotností v 3. cykle škola doplní podľa možností otvoriť ročníky 3. cyklu ZŠ.

5 Hodnotenie žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese Základnej školy, Rokycany 46

Spôsob hodnotenia v Základnej škole, Rokycany 46 vyplýva z možností definovaných:

- v zákone č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- v Metodickom pokyne na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl č.22/2011;
- Štátnom vzdelávacom programe pre základné vzdelávanie schválenom Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/831:7-A2140 s platnosťou od 1. 9. 2023.

Hodnotenie žiakov ako neoddeliteľná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu je činnosťou, ktorú učiteľ v škole vykonáva priebežne vo vyučovaní i mimo neho počas celého školského roka.

Veľmi dôležité je uskutočňovať diagnostiku a hodnotenie systematicky, v primeranom čase a s použitím rôznych diagnostických postupov a metód. Medzi všetkými evaluačnými činnosťami má hodnotenie žiakov v ŠkVP kľúčové postavenie.

Hodnotenie prebieha pri vyučovaní medzi účastníkmi edukácie, prináša informácie, spätnú väzbu, ale ak je hodnotenie správne realizované prináša i radosť, pocit hrdosti a ďalšie emócie. Motivuje žiakov k ďalšej práci, ukazuje im kladné a silné stránky, predstavuje im rezervy a posilňuje ich vzdelávacie postoje. Hodnotenie je zároveň výsledkom, ktorý spätne informuje o náročnosti a primeranosti požiadaviek kladených na žiaka. Výsledky hodnotenia aj pre samotného učiteľa znamenajú prehodnotenie vhodnosti podmienok a používaných metód.

Žiak má na konci každého cyklu v jednotlivých vzdelávacích oblastiach preukázať osvojenie si vedomostí, zručností a postojov, ktoré tvoria obsah vzdelávacích štandardov. Úroveň vzdelávacích štandardov je nastavená tak, aby umožňovala žiakovi pokračovať vo vzdelávaní na strednej škole s perspektívou jeho ukončenia maturitnou skúškou a možnosťou pokračovania v štúdiu na vysokej škole. Zároveň je východiskom pri tvorbe učebných osnov školského vzdelávacieho programu a určenia formy prijímacej skúšky, jej obsahu a rozsahu.

Okrem vzdelávacích štandardov obsahuje štátny vzdelávací program aj minimálny učebný výstup pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Minimálny učebný výstup predstavuje takú kvalitatívnu úroveň dosahovaných vedomostí, zručností a postojov žiakov, ktorá im umožňuje získať príslušný stupeň vzdelania a uchádzať sa o pokračovanie vo vzdelávaní na strednej škole a zároveň určuje dolnú hranicu pri hodnotení, ktorá tomuto zodpovedá.

Škola uplatňuje minimálny učebný výstup najmä u žiakov, u ktorých sa vplyvom sociálneho prostredia, jazykových rozdielov alebo nepriaznivých životných podmienok prejavuje znížená úroveň

školského výkonu. Cieľom jeho uplatňovania je vytvárať podmienky na zvládnutie základných vzdelávacích štandardov a predchádzať školskému neúspechu.

Uplatňovanie minimálneho učebného výstupu je prepojené s diferencovaným vyučovaním, podpornými opatreniami, formatívnym hodnotením a individuálnym prístupom. Hodnotenie žiakov prebieha v súlade so školským vzdelávacím programom, platnou legislatívou a vnútorným systémom hodnotenia školy.

Uvedomujeme si, že kvalitná škola nie je len tá, ktorá veľa naučí, ale ktorá zároveň premyslene a systematicky rozvíja všetky poznávacie funkcie a procesy žiakov, ktorá silne pozitívne ovplyvňuje osobnosť žiakov - konkrétne jeho metakognitívne schopnosti, city a emócie, aktivitu a motiváciu žiakov, prosociálne správanie. Dôležitým aspektom kvalitnej školy je, ako rozvíja poznávací systém žiaka, to znamená do akej miery dokáže:

- dať informácie, vedomosti a trvať na ich pochopení,
- naučiť žiakov hodnotiť, kritizovať názory a hľadať kompromisy,
- naučiť ich tvoriť, a to nielen v myslení, ale aj v cítení, konaní, tvoriť riešenia, vzťahy, riešiť konflikty, používať heuristické metódy - metódy tvorivého riešenia konfliktov a problémov.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Východiská systému hodnotenia a klasifikácie

Pri hodnotení žiakov berieme na zreteľ aj niekoľko ďalších kľúčových aspektov:

- Podmienky vzdelávania a výchovy - stav školy, budovy, pomôcky, ihriská, ale aj širšie podmienky klíma školy, kultúrne, spoločenské, atď.
- Prostriedky, pomocou ktorých sa má dosiahnuť zlepšenie kvality školy - finančné prostriedky, ale aj metódy, spôsoby, formy, akými sa žiaci vzdelávajú a vychovávajú.
- Učitelia - najmä ich tvorivosť, ktorá je rozhodujúcim faktorom kvality školy.
- Rodičia a komunita - faktor, ktorý spoluvytvára podmienky výchovy.

Výchovné prístupy Základnej školy, Rokycany 46 zdôrazňujú žiaka ako bytosť s neutíchajúcimi psychologickými potrebami lásky, ocenenia a na základe toho vedomia vlastnej hodnoty. Záujem o vnútorné prežívanie žiakov je teda základným pilierom, na ktorom sa snažíme budovať našu školu. A keďže takmer nič v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu neovplyvňuje vnútorné prežívanie žiaka tak, ako práve hodnotenie, výber spôsobu hodnotenia považujeme pri tvorbe systému výchovy a vzdelávania za kľúčový.

Aspekty, ktorým sa chceme pri hodnotení vyhnúť:

- negatívne porovnávanie sa medzi žiakmi na základe dosiahnutého hodnotenia;
- vplyv dosiahnutých výsledkov na vzťah učiteľa k žiakovi;
- opodstatnené aj neopodstatnené pocity žiaka, že jeho hodnota v očiach učiteľa a tým i v jeho vlastných očiach je daná dosiahnutým hodnotením;
- demotivácia žiaka na základe negatívneho hodnotenia jeho snáh;
- negatívne hodnotenie neschopnosti žiaka napriek jeho snahám.

Ciele hodnotenia

- motivovať žiaka k čo najlepšiemu výsledkom vo výchovno-vyučovacom procese;
- poznávať svoje prednosti aj slabšie stránky ako fakty, na základe ktorých môže žiak robiť správne rozhodnutia vo svojom živote;
- rozvíjať vlastností ako cieľavedomosť, schopnosť vyhrávať a prehrávať, schopnosť tešiť sa z úspechu iných, schopnosť empatie a asertivity, vytrvalosť a podobne;
- obohatiť výchovno-vzdelávací proces o pozitívne emócie pri očakávaní na úspech a o radosť z úspechu.

Základné princípy pri tvorbe systému hodnotenia

- Hodnotíme nielen schopnosti žiakov, ale aj ich snahu.
- Netrestáme neschopnosť žiakov, odmieňame ich snahu, primerane trestáme negatívny prístup k povinnostiam.
- Každý žiak má právo byť hodnotený v oblastiach, ktoré sú mu bližšie, a v ktorých môže získať vyššie ocenenie.
- Hodnotíme pozitívne, s nadhľadom, bez vyvolávania pocitu úzkosti a strachu nedosiahnutia predpokladaných výsledkov.
- Každé hodnotenie aj klasifikáciu ústne alebo písomne krátko komentujeme, pričom najprv povzbudíme, potom ukážeme na nedostatky.

Systém hodnotenia a klasifikácie v Základnej škole, Rokycany 46

Hodnotenie a klasifikáciu v škole realizujeme priebežným a súhrnným hodnotením. Prehľad hodnotenia v jednotlivých predmetoch podľa ročníkov uvádzame v tabuľkách na konci dokumentu.

➤ **Priebežné hodnotenie**

V Základnej škole, Rokycany 46 sme si zvolili systém priebežného hodnotenia, ktorý podľa určitých zásad **kombinuje formu klasifikácie so slovným a znakovým hodnotením:**

- 1. hodnotenie v ročníkoch prvého cyklu** - v týchto ročníkoch využívame **kombináciu slovného hodnotenia so znakovým.**
  - 2. hodnotenie v ročníkoch druhého cyklu** - v týchto ročníkoch využívame **kombináciu klasifikácie, slovného a znakového hodnotenia.**
  - 3. hodnotenie v ročníkoch tretieho cyklu** - v týchto ročníkoch tiež využívame **kombináciu klasifikácie, slovného a znakového hodnotenia.**
- **Súhrnné hodnotenie** je hodnotenie na konci prvého a druhého polroka. Ide o hodnotenie polročnej práce žiaka. Toto hodnotenie je priamym výsledkom priebežného hodnotenia. Má presne stanovené požiadavky:
- v zákone č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
  - v Metodickom pokyne na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl č.22/2011.

V Základnej škole, Rokycany 46 hodnotíme a klasifikujeme predmety učebného plánu za rovnakých podmienok okrem predmetov: *etická výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova, mediálna výchova, environmentálna výchova, tvorivá dramatika, ranné stretnutie.*

Žiaci nie sú v týchto vyučovacích predmetoch počas polroka priebežne hodnotení ani jednou z foriem hodnotenia (nie sú hodnotení klasifikáciou, slovným hodnotením, kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia ani inou formou, ktorá je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania). V týchto predmetoch budú žiaci motivovaní k dosiahnutiu cieľov predmetov bez evidovanej klasifikácie. Priebežne bude hodnotená práca žiakov znakovým hodnotením v rámci Systému charakterového vzdelávania v Základnej škole, Rokycany 46.

Všetci žiaci majú na vysvedčení z daného vyučovacieho predmetu uvedené „**aktívne absolvoval**“, „**absolvoval**“ alebo „**neabsolvoval**“.

Prehľad priebežného hodnotenia v jednotlivých predmetochI. cyklu

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	SH + Z	SH + Z	SH + Z
	anglický jazyk	–	SH + Z	SH + Z
Matematika a informatika	Matematika	SH + Z	SH + Z	SH + Z
	Informatika	–	–	SH + Z
Človek a príroda	človek a príroda	SH + Z	SH + Z	SH + Z
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	–	SH + Z	SH + Z
	etická výchova/ náboženská výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z
	ranné stretnutie	SH + Z	SH + Z	SH + Z
Človek a svet práce	človek a svet práce	–	SH + Z	SH + Z
Umenie a kultúra	hudobná výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z
	výtvarná výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z

Vysvetlivky: SH + Z - kombinácia slovného hodnotenia + znakového hodnotenia

Prehľad súhrného hodnotenia v jednotlivých predmetochI. cyklu

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	SH	SH	SH
	anglický jazyk	–	SH	SH
Matematika a informatika	Matematika	SH	SH	SH
	Informatika	–	–	SH
Človek a príroda	človek a príroda	SH	SH	SH
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	–	SH	SH
	etická výchova/ náboženská výchova	SH	SH	SH
	ranné stretnutie	SH	SH	SH
Človek a svet práce	človek a svet práce	–	SH	SH
Umenie a kultúra	hudobná výchova	SH	SH	SH
	výtvarná výchova	SH	SH	SH
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	SH	SH	SH

Vysvetlivky: SH - slovné hodnotenie

Prehľad priebežného hodnotenia v jednotlivých predmetoch

II. a III. cyklu

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Ročník					
		2. cyklus		3. cyklus			
		4. roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	tvorivá dramatika	-	-	SH + Z	SH + Z	-	-
	mediálna výchova	-	-	-	-	-	SH + Z
	anglický jazyk	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	druhý cudzí jazyk/výtvarné spracovanie materiálu	-	-	-	K + SH + Z SH + Z	K + SH + Z SH + Z	K + SH + Z SH + Z
Matematika a informatika	matematika	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	informatika	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
Človek a príroda	človek a príroda	K + SH + Z	K + SH + Z	-	-	-	-
	fyzika	-	-	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	chémia	-	-	-	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	biológia	-	-	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	environmentálna výchova	-	-	-	-	SH + Z	-
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	K + SH + Z	K + SH + Z	-	-	-	-
	dejepis	-	-	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	geografia	-	-	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	občianska náuka	-	-	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
	etická výchova/náboženská výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z
	ranné stretnutie	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z
Človek a svet práce	človek a svet práce	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z	K + SH + Z
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z
	hudobná výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z	SH + Z

Vysvetlivky: SH + Z - kombinácia slovného hodnotenia + znakového hodnotenia

K + SH + Z - kombinácia klasifikácie + slovného hodnotenia + znakového hodnotenia

Prehľad súhrného hodnotenia v jednotlivých predmetochII. a III. cyklu

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Ročník					
		2. cyklus		3. cyklus			
		4. roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	K	K	K	K	K	K
	tvorivá dramatika	-	-	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	-	-
	mediálna výchova	-	-	-	-	-	abs./aabs/ neabs.
	anglický jazyk	K	K	K	K	K	K
	druhý cudzí jazyk/výtvarné spracovanie materiálu	-	-	-	K	K	K
Matematika a informatika	matematika	K	K	K	K	K	K
	informatika	K	K	K	K	K	K
Človek a príroda	človek a príroda	K	K	-	-	-	-
	fyzika	-	-	K	K	K	K
	chémia	-	-	-	K	K	K
	biológia	-	-	K	K	K	K
	environmentálna výchova	-	-	-	-	abs./aabs/ neabs.	-
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	K	K	-	-	-	-
	dejepis	-	-	K	K	K	K
	geografia	-	-	K	K	K	K
	občianska náuka	-	-	K	K	K	K
	etická výchova/náboženská výchova	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.
	ranné stretnutie	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.
Človek a svet práce	človek a svet práce	K	K	K	K	K	K
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.
	hudobná výchova	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.	abs./aabs/ neabs.

Vysvetlivky: klasifikácia – K

aktívne absolvoval – aabs

absolvoval – abs.

neabsolvoval/a – neabs.

Základné kritériá hodnotenia

- validita - istota, že sa hodnotí to, čo sa hodnotiť má,
  - použitie viacerých prostriedkov, metód hodnotenia úspešnosti žiaka,
  - hodnotenie motivácie, usilovnosti, angažovanosti žiaka,
  - opakované pozorovanie, hodnotenie, diagnostikovanie,
  - permanentná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu,
  - použitie výstižných a pravdivých hodnotiacich výrokov,
  - reliabilita - stálosť alebo dynamika hodnotenia v čase.

Kritériá hodnotenia zisťujú, či žiak vzdelávací výstup/výkonový štandard zvládol alebo nie, či žiak spracoval výstup, produkt svojej činnosti na požadovanej kvantitatívnej a kvalitatívnej úrovni.

Kritériá pre súhrnné hodnotenie sa vzťahujú na dosahovanie očakávaných výstupov v jednotlivých vzdelávacích predmetoch vzhľadom na učebné osnovy, na úroveň získaných vedomostí, schopností a zručností v danom obore.

Pravidlá hodnotenia žiakov

- Priebežné - v priebehu celého školského roka, počas vyučovacích hodín, záverečné hodnotenie - vysvedčenie.
- Nie je založené na porovnávaní žiaka so spolužiakmi, zameriava sa na individuálny pokrok každého žiaka podľa vopred stanovených kritérií.
- Žiaci sú vopred oboznámení s vyučovacími cieľmi, výstupmi pre daný ročník a kritériami hodnotenia za školský rok v danej oblasti.
- Uprednostňujeme pozitívne hodnotenie žiaka počas celého výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Žiak má právo urobiť chybu s vedomím, že myliť sa je normálne, pretože, je to neoddeliteľná súčasť učenia sa. Chyba a následná jej oprava je príležitosťou k zlepšeniu.
- Súčasťou hodnotenia je aj sebahodnotenie žiaka, jeho schopnosť posúdiť výsledky svojej vlastnej práce, vynaloženého úsilia a svoje možnosti a rezervy. Sebahodnotenie je významnou kompetenciou, ktorú chceme žiaka naučiť.
- Naučiť žiakov kriticky a objektívne posúdiť nielen svoj výkon, ale aj výkon druhých.
K tomu je ale potrebné vopred určiť kritériá hodnotenia - vytvorené spoločne žiakmi a učiteľmi.
- Hodnotenie musí byť jednoznačné, zrozumiteľné, vecné, všestranné, efektívne a porovnateľné s vopred stanovenými kritériami.
- Hodnotenie je vždy pedagogicky zdôvodniteľné, odborne správne a zdokumentované.

Spôsoby získavania podkladov k hodnoteniu žiaka

- sledovanie a analýza priebežnej práce žiaka;
- sledovanie čiastkových výkonov;
- sledovanie pripravenosti a plnenia zadaných úloh a povinností;
- konzultácie s ostatnými učiteľmi;
- rozhovory so žiakom a zákonným zástupcom;
- aktívny prístup k práci;
- hodnotenie výkonov podľa osobných predpokladov;
- portfólio žiaka – vypracovanie pracovných listov, projektov, referátov, samostatných prác;
- rôzne formy písomných previerok;
- ústne skúšanie;
- reprezentácia školy – účasť v súťažiach.

Spôsob informovania o stave hodnotenia žiaka v triede

- Zákonných zástupcov žiaka učiteľ osobne alebo prostredníctvom triedneho učiteľa informuje priebežne o prospechu a správaní žiaka. Pravidelne podáva informáciu o triede a jednotlivcoch na triednych schôdzach rodičovského združenia alebo konzultáciách pre rodičov. V prípade výrazného zhoršenia prospechu alebo správania informuje zákonných zástupcov žiaka triedny učiteľ predvolaním do školy a o pohovore vyhotoví písomný záznam.
- Učiteľ vedie evidenciu o každej klasifikácii alebo slovnom hodnotení žiaka zápisom do elektronického systému aSc EduPage. Zákonných zástupcov žiaka škola mesačne informuje preukázateľným spôsobom – výstupom z elektronického systému aSc EduPage. Právo zapisovať a meniť známku a slovné hodnotenie z predmetu má však len učiteľ toho predmetu a nikto iný.
- So súhrnným hodnotením žiaka sú zákonní zástupcovia informovaní v I. polroku prostredníctvom výpisu hodnotenia a v II. polroku prostredníctvom vysvedčenia.

➤ Hodnotenie vykonávané formou klasifikácie

V Základnej škole, Rokycany 46 priebežné i súhrnné hodnotenie klasifikáciou vykonávame vo všetkých predmetoch 4. – 9. ročníka okrem predmetov nehodnotených.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov sa uskutočňuje na základe Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri priebežnom hodnotení klasifikáciu kombinujeme so slovným a znakovým hodnotením.

Hlavné pravidlá pre klasifikáciu

- známka z jednotlivých predmetov nikdy neobsahuje hodnotenie správania,
- známkuje sa zvládnutie prebraného a precvičeného učiva,
- do hodnotenia sa vyvážene premietajú vedomosti, zručnosti, postup práce s informáciami, úroveň komunikačných schopností a tvorivosť žiaka,
- používa sa 5 klasifikačných stupňov,
- písomné práce sú súčasťou portfólia každého žiaka a slúžia k nahliadnutiu,
- termíny všetkých písomných prác sú včas oznámené,
- uplatňuje sa primeraná náročnosť,
- uplatňuje sa pedagogický takt voči žiakom,
- je nutné prihliadať k vekovým zvláštnostiam,
- je potrebné opierať sa o dominantné kladné vlastnosti,
- pochvala a pozitívne hodnotenie má byť nielen odmenou, ale aj stimulom k väčšiemu úsiliu,
- hodnotí sa celkový výkon a získané kompetencie s ohľadom na požiadavky učebných osnov.

➤ Hodnotenie vykonávané formou slovného hodnotenia

V Základnej škole, Rokycany 46 priebežné i súhrnné hodnotenie formou slovného hodnotenia vykonávame vo všetkých predmetoch ročníkov 1. cyklu. Slovné hodnotenie využívame aj v ostatných ročníkoch pri priebežnom hodnotení v kombinácii s inými formami hodnotenia.

Zásady slovného hodnotenia

Pri vytváraní vlastných formulácií rešpektujeme niekoľko zásad:

- do popredia pri hodnotení dávame konštruktivistický princíp;
- hodnotíme adresne a osobne, hodnotenie smeruje k žiakovi;
- hodnotením poskytujeme konkrétnu spätnú väzbu o priebehu a výsledkoch práce žiaka poukázaním na jeho prednosti (čo urobil dobre), nedostatky, chyby, príčinu týchto chýb a usmernenie, ako sa v budúcnosti týchto nedostatkov, či chýb vyvarovať, odstrániť ich a ako skvalitniť, zlepšiť výkon;
- v hodnotení nutne uplatňujeme individuálny prístup, vyhýbame sa štandardným formuláciám a rutinným frázam, triedeniu žiakov podľa výsledkov do kategórií bez pochopenia súvislostí, pretože také hodnotenie nemôže vystihnúť individualitu dieťaťa – stráca na vierohodnosti a je v podstate málo pravdivé;

- záverečné hodnotenie rozdeľujeme na dve časti:
  - jedna hodnotí osobnostný rast žiaka (postoj k učeniu, správanie pri učení, individuálne zvláštnosti, sklony, záujmy),
  - druhá vypovedá o dosiahnutých výsledkoch;
- hodnotenie má konkrétne pomenovať, čo žiak vie, čo nevie, aké sú jeho schopnosti a ako tieto schopnosti využíva;
- hodnotenie orientujeme humanisticky, celkový duch hodnotenia má byť stimulujúci; začať by sa malo teda tým, čo je na žiakovi pozitívne, čo zvládol najlepšie – kladné hodnotenie má väčší motivačný vplyv ako negatívne, podobne ako povzbudenie pri nedostatkoch;
- hodnotenie má obsahovať údaj o osobnom pokroku žiaka, t. j. porovnanie, napr. o tom, ako pracoval na začiatku a na konci hodnotiaceho obdobia;
- pri slovnom hodnotení nepoužívame slová z oblasti klasifikácie – výborný, veľmi dobrý, dobrý, dostatočný, nedostatočný, aby nedošlo k zámene so známkovaním;
- nepoužívame slovné spojenia vyjadrujúce náš názor alebo postoj – som spokojná..., som rada..., páči sa mi, keď..., mám z teba radosť..., potešil si ma..., mám ťa rada..., lebo neučíme žiaka konať správne preto, aby sa nám zapáčil;
- nikdy neporovnávajme žiakov medzi sebou;
- ako podklad k hodnoteniu používame žiacke portfólio.

Postup pri slovnom hodnotení

- rozsah a štruktúru priebežného i súhrnného slovného hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov nechávame v právomoci učiteľa s rešpektovaním zásad slovného hodnotenia;
- obsah slovného hodnotenia smerujeme k pozitívnej motivácii žiaka a súčasne má byť objektívny a taký s dôrazom na odstránenie zistených nedostatkov;
- v slovnom hodnotení konkrétne vyjadríme to, čo žiak v danom vyučovacom predmete zvládol a na akej úrovni, tiež ďalší postup rozvoja žiaka so zreteľom na individuálne možnosti a schopnosti;
- využívame kritériá, vychádzajúce zo štandardov jednotlivých predmetov (štátny vzdelávací program, školský vzdelávací program), s ktorými oboznamujeme žiakov i rodičov;
- pri volení obsahu a formy slovného hodnotenia vychádzame z charakteru jednotlivých vyučovacích predmetov;
- v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov slovne hodnotíme najmä:
  - a) *stupeň tvorivosti, iniciatívy a samostatnosti prejavu,*
  - b) *osvojenie si potrebných vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu,*

- *c) vzťah žiaka k predmetu a záujem oň,*
- *d) rozvoj estetického vedomia, vzťah k umeniu,*
- *e) všeobecná telesná zdatnosť a výkonnosť s prihliadnutím na somatotyp žiaka, na jeho zdravotný stav a starostlivosť o vlastné zdravie,*
- *f) schopnosť spolupracovať s inými,*
- *g) schopnosť tolerovať odlišnosti iných, dosahovať kompromisy,*
- *h) schopnosť sebahodnotenia a hodnotenia iných,*
- *i) úroveň verbálnej a neverbálnej komunikácie,*
- *j) osobnostný rozvoj žiaka,*
- *k) vzťah k práci,*
- *l) sebaovládanie, snaha, flexibilita.*

Všeobecné hodnotiace kritériá

➤ Predmety s prevahou teoretického zamerania:

- ucelenosť, presnosť a trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov, kvalitu a rozsah získaných zručností,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí,
- kvalita myslenia, predovšetkým jeho logika, samostatnosť a tvorivosť,
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o nich a vzťah k nim,
- presnosť, výstižnosť a odborná i jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- kvalita výsledkov činnosti,
- osvojenie metód samostatného štúdia.

➤ Predmety s prevahou výchovného zamerania:

- tvorivosť a samostatnosť prejavu,
- osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivá aplikácia,
- poznanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti,
- kvalita prejavu,
- vzťah žiaka k činnostiam a záujem o nich,
- estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a k estetike všeobecne.

Súhrnné hodnotenie

Pri súhrnom hodnotení používame podľa úrovne práce žiaka formulácie:

- žiak pracoval veľmi úspešne,
- žiak pracoval úspešne,
- žiak pracoval pomerne úspešne.

Formy slovného hodnotenia

Pri slovnom hodnotení využívame:

- **Sebahodnotenie** – samostatná hodnotiaci činnosť žiakov.

➤ **Postup sebahodnotenia žiaka:**

- volíme vhodnú náročnosť,
- vedíme žiakov k schopnosti posúdiť sa objektívne,
- zohľadňujeme primeranosť voči veku,
- vedíme žiakov k uplatňovaniu pozitívnej sebakritiky,
- učíme oceniť seba samého,
- učíme schopnosti priznať si chybu a chybu chápať ako výzvu,
- učíme žiakov vysvetliť, či pri práci dosiahli vytýčený cieľ, v čom sa ich výkon líši, v čom sa majú zlepšiť,
- vyučujúci volia formu spätnej väzby pre vyjadrenie žiakov sami.

- **Rovesnícke hodnotenie** – posudzuje prácu spolužiakmi, rozvíja celkovú osobnosť žiaka a podporuje vlastný učebný proces žiaka.

➤ **Postup pri rovesníckom hodnotení:**

- vychádzame zo skúsenosti, že žiak ochotnejšie sleduje a posudzuje prácu iných ako svoju vlastnú a zároveň lepšie pochopí jej ciele a kritériá kvality,
- vytvárame vhodnú klímu, aby žiaci nemali obavy, napr. z výsmechu, súťaživosti, nepriateľstva a pod.,
- uprednostňujeme využívanie vyššej formy práce v skupinách – kooperatívne učenie, pri ktorom je úloha do skupiny zadaná tak, že je možné ju splniť zapojením všetkých členov skupiny,
- stanovujeme si pravidlá rovesníckeho hodnotenia - ohľaduplnosť, slušnosť, uznanie a pod.,
- stanovujeme kritériá hodnotenia a jedno z kritérií hodnotenia výsledkov práce skupiny je aj hodnotenie spolupráce žiakov,
- zdôrazňujeme dôležitosť začať pozitívnym,
- začíname písomnou spätnou väzbou, lebo je neverejná, adresát si ju môže prečítať v pokoji, vrátiť sa k nej, dôležitejšie je to, čo je tam napísané a nie, kto to povedal.

- **Hodnotenie učiteľom** – učiteľ jednotlivé premety hodnotí formou slovného komentára/bolo opísané vyššie/.

➤ Hodnotenie znakovou formou

V Základnej škole, Rokycany 46 využívame pri priebežnom hodnotení v rámci charakterového vzdelávania aj znaky – čiarky. /bližšie rozpracované nižšie v rámci časti Systém charakterového vzdelávania v Základnej škole, Rokycany 46/.

Pre celú školu platí **jednotný systém znakového hodnotenia /čiarky/** rešpektovania pravidiel i dôsledkov /bližšie rozpracované v rámci časti Systém charakterového vzdelávania v Základnej škole, Rokycany 46/, ktoré sú žiakom vopred predstavené, názorne vysvetlené a dôsledne dodržiavané učiteľom v každej triede.

Kritériá získavania a straty čiarok počas vyučovacích hodín

<u>1 čiarku na hodine dostanem keď:</u>	<u>1 čiarka sa mi na hodine škrtne keď:</u>
➤ Sedím na mieste.	• Chodím bez dovoľenia po triede.
➤ Mám pripravené zošity a knihy na lavici.	• Nemám pripravené zošity a knihy na lavici.
➤ Mám poriadok na lavici, v lavici.	• Nemám poriadok na lavici, v lavici.
➤ Rešpektujem pokyny učiteľa.	• Nerešpektujem pokyny učiteľa.
➤ Som aktívny, pracujem.	• Nepracujem, bavím sa, vyrušujem ostatných.
➤ Hlásim sa, nevykrikujem.	• Vykrikujem, nehlásim sa, skáčem do reči.
➤ Som vytrvalý, snažím sa, prácu dokončím.	• Nie som vytrvalý, nesnažím sa prácu dokončiť so slovami „ja nerobím“.
➤ Správam sa slušne, nepoužívam vulgárne slová, poprosím o pomoc učiteľa alebo spolužiakov, keď sa mi nedarí.	• Nesprávam sa slušne, používam vulgárne slová, svojím správaním obťažujem ostatných.
➤ Pomôcky, ktoré dostanem, šetrím - neničím ich.	• Pomôcky, ktoré dostanem nešetrím - ničím ich.
➤ Do zošita píšem úhladne bez škrtania a čmárania, zošit ani knihy nekrčím.	• Mám počmárané a pokrčené zošity a knihy, píšem si po rukách.
➤ Spolupracujem s inými žiakmi podľa pokynov učiteľa, rešpektujem ich – nevysmievam sa, neponižujem.	• Nespolupracujem s inými žiakmi podľa pokynov učiteľa, nerešpektujem ich – vysmievam sa, ponižujem.
➤ Pomáham spolužiakom, učiteľovi.	• Nepomáham spolužiakom, učiteľovi.
➤ Dodržiavam pravidlá fair play	• Nedodržiavam pravidlá fair play

Kritériá získavania a straty čiarok počas prestávok

<u>Cez prestávku dostanem čiarku keď:</u>	<u>Cez prestávku sa mi čiarky škrtajú keď:</u>
➤ Cez malú prestávku nevychádzam z triedy, čítam si v lavici alebo na sedacom vaku, hrám sa, skladám puzzle, kreslím... / 5 čiarok	• Behám, skáčem po chodbe, po triede, hádzem veci. / 5 čiarok
➤ Cez veľkú prestávku som na chodbe /resp. v triede/, nerobím krik, čítam knihu, slušne sa rozprávam. / 5 čiarok	• Vychádzam z triedy, chodím do iných tried. / 5 čiarok
➤ Poupratujem triedu. / 2 čiarky	• Robím neporiadok a nepoupratujem po sebe. / 2 čiarky
➤ Desiatujem na mieste. / 2 čiarky	• Chodím s jedlom a pitím po triede, po chodbe. / 2 čiarky
➤ Pomáham učiteľom a iným zamestnancom školy. / 5 čiarok	• Bubnujem písacími potrebami, rukami po lavici. / 5 čiarok

➤ Po zvonení sedím na mieste a čakám učiteľa. / 5 čiarok	• Po zvonení nie som v triede. / 5 čiarok
➤ Rešpektujem pokyny učiteľov na chodbe hneď na 1.-krát. / 10 čiarok	• Bijem sa, kričím, nadávam, opakovane nerešpektujem pokyny učiteľa. / 10 čiarok

Hodnotenie písomných prác žiakov

Písomným skúšaním učitelia kontrolujú najmä poznatky, zručnosti samostatnej realizácie výpočtov pravopisu a štylizácie žiakov. Výsledky písomných previerok sú porovnávané so vzdelávacími štandardami a ich úspešnosť, prípadne nedostatky sú analyzované na zasadnutiach pedagogickej rady s následným určením opatrení.

1. Didaktické písomné previerky

a) monotematické písomné previerky:

- sú v kompetencii vyučujúceho po prebratí, utvrdení a zopakovaní tematického celku,
- slúžia najmä ako spätná väzba pre učiteľa, ale i motivácia pre žiaka a informácia pre rodičov,

b) prípravné testy pred celoštátnym testovaním žiakov 9. ročníka:

- ich cieľom je preveriť stav a úroveň vedomostí deviatakov pred celoštátnym testovaním, včas zachytiť prípadné nedostatky a odstrániť ich;

c) vstupné a výstupné previerky:

- píšeme vo všetkých ročníkoch /vstupná previerka okrem 1. ročníka/;
- spracovávame o nich podrobné analýzy s následným určením opatrení.

Všetky typy písomných previerok /okrem vstupných, výstupných, polročných/ klasifikujeme známku pri predmetoch 2. a 3. cyklu. V ročníkoch 1. cyklu používame slovné hodnotenie. Hodnotíme priradením 1 bodu za správnu odpoveď, 0 bodov za vynechanú, respektíve nesprávnu odpoveď. Pri klasifikácii využívame hodnotiacu stupnicu:

100 % - 90 % = 1

89 % - 75 % = 2

74 % - 50 % = 3

49 % - 25 % = 4

24 % - 0 % = 5

Vstupné previerky, výstupné previerky sa píše zo SJL a MAT. Polročné previerky sa píše podľa pokynov riaditeľky školy. Previerky neklasifikujeme. Hodnotíme vyjadrením získaných percent so slovným komentárom a javovou analýzou.

2. Diktáty

Na overovanie pravopisných zručností žiakov slúžia diktáty:

- **nácvičné** - sú prípravou, prechodom ku kontrolným diktátom, nehodnotia sa známku ale počtom chýb. Majú viacero podôb - zrkový, výberový, vysvetľovací, komentovaný, tvorivý, s upozornením...
- **kontrolné** - píše sa od 2. ročníka. Kontrolné diktáty sa píše po prebraní, precvičení a upevnení pravopisného javu. Opravujú sa ustálenými korektorskými značkami. Nehodnotia sa známku, ale výpočtom chýb so slovným komentárom. Archivujú sa do konca príslušného školského roka. Vyučujúci slovenského jazyka a literatúry vedú o nich analýzy.
  - Počet slov v kontrolných diktátoch v rámci jednotlivých ročníkov:
  - 2. ročník: 25 - 35 slov
  - 3. ročník: 35 - 45 slov
  - 4. ročník: 45 - 55 slov
  - 5. ročník: 60 - 70 slov
  - 6. ročník: 71 - 80 slov
  - 7. ročník: 81 - 95 slov
  - 8. ročník: 96 - 110 slov
  - 9. ročník: 111 - 130 slov

3. Školské písomné práce

- Slohové písomné práce, v ktorých hodnotíme zvládnutie slohového útvaru, obsahovú schránku prejavu, originalitu, tvorivosť, zručnosť v používaní jazykových prostriedkov a pravopis žiakov, pričom zohľadňujeme aj estetiku grafického prejavu žiaka a celkovú úpravu – úhl'adnosť. Práce hodnotíme slovným komentárom. Archivujú sa do konca príslušného školského roka.

4. Praktické aktivity z biológie a laboratórne cvičenia z chémie

- Tieto praktické práce hodnotíme slovným komentárom a archivujeme do konca školského roka.

5. Žiacke projekty

- Cieľom projektovej metódy je **aktivizácia žiakov a zvýšenie ich záujmu o výučbu** tým, že projekty majú blízko k ich životu a záujmom.
- Školský projekt má svoje charakteristické vlastnosti:

samoorganizovanosť – žiak si sám organizuje, ako bude pri riešení projektu postupovať, učí sa plánovať, pri práci v skupine aj komunikovať a pod.,

zodpovednosť – tým, že žiaci nesú za svoj projekt zodpovednosť, preberajú zodpovednosť aj za svoje vzdelávanie, čo posilňuje ich sebavedomie,

orientáciu na cieľ – projekt nie je aktivita s otvoreným koncom, pozri (Petlák 2004), pri projektoch neplatí, že *cesta je cieľ*,

orientáciu na produkt – konkrétny výrobok, dielo, objav, zorganizovaná akcia je hmatateľným výsledkom ľudskej činnosti; tento produkt sa bude na konci projektu hodnotiť, **medzipredmetovosť** – projekt má prepojenie na reálny svet a iné predmety, vyžaduje skúsenosti z rôznych oblastí,

dôraz na praktickú činnosť – je to forma učenia sa vlastnou aktivitou

orientácia na záujmy zúčastnených – kľúčová je motivácia; je dôležité, aby žiaci prijali projekt za svoj,

situačný aspekt – projekt často vyplynie z určitých okolností, a tiež sa realizuje vzhľadom na určité okolnosti,

sociálne učenie sa – v skupinovej práci, ale aj pri zadávaní projektu, priebežnej komunikácii s učiteľom, či záverečnom hodnotení výsledného produktu prebieha veľa sociálnych interakcií medzi všetkými zúčastnenými.

Projekty hodnotíme pomocou metódy 3S a vyjadrujeme ho slovným komentárom:

- **splnenie** (žiaci odovzdali riešenie, ktoré spĺňa kritériá),
- **správnosť** (žiaci použili správne postupy a poznatky),
- **súhrn** (riešenie ilustruje prehľad, tvorivosť, originalnosť, pracovné nasadenie).

Splnenie	Vyjadruje, či žiaci dokončili danú úlohu, či ju skompletizovali a odovzdali, či spĺňa zadanie (čiže sú splnené práve tie kritériá, ktoré sme stanovili na začiatku projektu)
Správnosť	Hodnotí, či práca obsahuje správne poznatky a úvahy, či žiak predviedol očakávané zručnosti, či pri práci čerpal z viacerých zdrojov, či práca zodpovedá normám pre túto prácu, či žiak neurobil vecné alebo iné chyby, či výsledky práce správne prezentoval.
Súhrn	Vyjadruje, či je na práci vidieť pozornosť v myslení a hľadaní riešení, prehľad v odbore, či sa dá rozpoznať, že žiak rozumie pojmom používaným v práci, či práca nie je jednostranná, nakoľko je tvorivá, nakoľko sa prejavil vlastný prístup, iniciatíva alebo netradičné riešenia.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení do bežných tried sa uskutočňuje v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy - Príloha č.2 a Metodickým pokynom č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie z 1. 9. 2015.

Východiskom pri hodnotení učebných výsledkov žiaka so ŠVVP je individuálny vzdelávací program a všeobecné zásady hodnotenia žiakov.

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učitelia riadia odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom môže žiak preukázať lepšie výkony.

Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.

Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.

Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami (chybami a poruchami reči a vývinovými poruchami učenia), žiakovi so sluchovým postihnutím a žiakovi s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami zabezpečí učiteľ pri ústnej odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zváži, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.

Žiak s diagnózou zajakavosť môže byť ústne skúšaný a na obsah jeho výpovede môžu byť kladené rovnaké nároky ako u ostatných žiakov, ak nemá písomné odporúčanie poradenského zariadenia rezortu školstva o vylúčení ústneho skúšania. Formálna stránka odpovede sa nehodnotí. Zajakavému žiakovi poskytujeme viac času na odpoveď a taktne o tom poučíme aj spolužiakov.

Pri skúšaní žiaka so sluchovým alebo zrakovým postihnutím učiteľ dbá, aby správne a jednoznačne porozumel zadaným otázkam a úlohám.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s narušenými komunikačnými schopnosťami alebo so sluchovým postihnutím sa hodnotia predovšetkým vecné poznatky a praktické zručnosti, nie úroveň jazykového prejavu.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka so zrakovým postihnutím učiteľ uprednostňuje ústnu odpoveď pred písomnou prácou.

Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.

Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi na vyučovaní.

Diktát žiaka s vývinovými poruchami učenia učiteľ hodnotí slovne, vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom. Na odporúčanie príslušného CPP je možné využívať aj formu dopĺňovačky, ak žiak má lepšie výsledky pri tejto forme, prípadne prepis textu.

Žiakovi s špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pri overovaní vedomostí formou samostatnej písomnej práce alebo ústneho skúšania vo všetkých predmetoch poskytuje dlhší čas ako ostatným žiakom.

Na základe odporúčania CPP je možné individuálne pre konkrétného žiaka upraviť formu alebo obsah písomnej práce, prípadne uplatniť obe možnosti súčasne.

Ak žiak so sluchovým postihnutím píše diktát, nehodnotí sa známkou, ale slovne a pri hodnotení učiteľ spolupracuje so žiakom.

Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známkou.

Estetická stránka grafického prejavu žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa bežné písmo, sa nehodnotí.

U žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa bežné písmo, učiteľ pri dlhotrvajúcich písomných skúškach počíta s primeranou, individuálne stanovenou dobou zrakového odpočinku. Dĺžka zrakového zaťaženia pri práci s hľadením do blízka vychádza z odporúčania poradenského zariadenia rezortu školstva.

Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.

Ak v správaní zdravotne znevýhodneného žiaka a žiaka s chronickými ochoreniami (napr. diabetes, choroby srdca, onkologické, neurologické ochorenia, poúrazové stavy a pod.) učiteľ pozoruje prejavy (ako napr. impulzivnosť, precitlivosť, podráždenosť, poruchy pozornosti, únava a pod.), ktoré môžu byť dôsledkom postihnutia alebo chronického ochorenia, toto zohľadňuje pri jeho hodnotení.

Učiteľ primerane dlhé obdobie nehodnotí žiaka s chronickým ochorením, žiaka zdravotne oslabeného alebo po dlhodobom ochorení, ak ešte nemohol byť adekvátne pripravený a jeho výkon bol výrazne nižší ako zvyčajne. Tento žiak môže byť bežným spôsobom hodnotený, až keď sa doučí učebnú látku podľa individuálneho programu.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka, ktorý sa vrátil do kmeňovej školy zo školy pri zdravotníckom zariadení, učiteľ kmeňovej školy rešpektuje hodnotenie učiteľa školy pri zdravotníckom zariadení, v tých vyučovacích predmetoch, z ktorých bol hodnotený.

Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý plní ciele učebných osnov v predmetoch cudzí jazyk, telesná výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova a pracovné vyučovanie v rozsahu primeranom svojim predpokladom, sa jeho učebné výsledky hodnotia s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia.

Kritériá súhrnného hodnotenia a klasifikácie správania žiakov

Pri hodnotení a klasifikácii správania žiakov škola postupuje podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy z 1. 5. 2011.

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania sa žiaka a školského poriadku školy počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje na pedagogickej rade (ďalej PR),
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ (ďalej TU) po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ školy (ďalej RŠ) po prerokovaní v PR. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka.

Výchovné opatrenia

Výchovné opatrenia sú pochvaly a iné ocenenia ako aj opatrenia na posilnenie disciplíny žiakov. Záväzným predpisom v tejto oblasti je Školský poriadok školy (ďalej ŠPŠ). Výchovné opatrenia a klasifikáciu správania navrhuje TU, vyjadruje sa k nim PR a schvaľuje ich RŠ.

a/ Pochvaly

Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinnosti alebo za statočný čin možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie. Návrhy na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokujú v PR. Pochvala sa udeľuje v rámci triedy alebo na zhromaždení školy a zaznamenáva sa do triedneho výkazu.

Pochvala triednym(ou) učiteľom(kou) môže byť udelená najmä:

- za výborný prospech,
- za vzornú dochádzku,
- za reprezentáciu triedy /v oblasti kultúry, športu, vzdelávania a pod./ - za 1.-3. miesto v školských kolách olympiád a rôznych súťaží,
- za reprezentáciu školy /v oblasti kultúry, športu, vzdelávania a pod./ - umiestnenie na 4. a nižšom mieste v okresných a vyšších kolách olympiád a rôznych súťaží,
- za činnosť v prospech triedy nad rámec svojich povinností.

Pochvala riaditeľkou školy môže byť udelená najmä:

- za úspešnú reprezentáciu školy /v oblasti kultúry, športu, vzdelávania a pod./ - za 1.-3. miesto v okresných a vyšších kolách olympiád a rôznych súťaží,
- účasť v celoslovenskom kole súťaží a olympiád,
- záslužná práca pre školu, v školskej žiackej rade, v projektoch, zberoch a pod. v priebehu navštevovania ZŠ,
- za nezištnú pomoc, vysoko humánny prístup k ľuďom, príkladný spoločenský čin, verejné uznanie (záchrana života, pomoc starým ľuďom a pod.),
- za vynikajúci prospech počas celého štúdia (študijný priemer 1,00).

b/ Opatrenia na posilnenie disciplíny

Na posilnenie disciplíny, za menej závažné, závažnejšie alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným normám spoločnosti alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu, možno žiakovi uložiť napomenutie alebo pokarhanie. Návrhy na udelenie opatrenia na posilnenie disciplíny sa prerokujú v PR. Napomenutie alebo pokarhanie sa udeľuje v rámci triedy alebo na zhromaždení školy a zaznamenáva sa do triedneho výkazu.

V prípade prvého menej závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- pohovor s triednym(ou) učiteľom(kou),
- pohovor u výchovnej poradkyne,
- zaslanie oznamu rodičom.

V prípade opätovného menej závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- osobné rokovanie s rodičmi,
- pohovor u výchovnej poradkyne,
- návrh na napomenutie, resp. pokarhanie triednym(ou) učiteľom(kou).

V prípade závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- osobné rokovanie s rodičmi,
- pohovor u riaditeľky školy,
- návrh na pokarhanie riaditeľkou školy.

V prípade mimoriadne závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- osobné rokovanie s rodičmi,
- pohovor u riaditeľky školy,
- návrh na zníženie známky zo správania.

Pokarhanie riaditeľkou školy, zníženie známky zo správania je nutné pred klasifikačnou poradou prekonzultovať s RŠ a zákonným zástupcom. V každej fáze problému je možné konzultovať správanie žiaka s výchovnou poradkyňou a následne so zamestnancami Centra pedagogicko-psychologického poradenstva.

Klasifikácia správania

Klasifikáciu správania navrhuje triedny učiteľ a schvaľuje riaditeľka školy po prerokovaní na pedagogickej rade (PR). Pri klasifikácii správania sa v jednotlivých prípadoch prihliada na zdravotný stav žiaka.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 - veľmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - menej uspokojivé,
- 4 - neuspokojivé.

- **Stupeň 1 (veľmi dobré)**

- Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a dodržiava morálne zásady a pravidlá spolunažívania v kolektíve a vo vzťahu k učiteľom. Len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

- **Stupeň 2 (uspokojivé)**

- Žiak porušil jednotlivé pravidlá školského poriadku, no je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

- **Stupeň 3 (menej uspokojivé)**

- Žiak závažne porušil pravidlá správania a školský poriadok alebo jeho správanie už bolo počas vzdelávania klasifikované stupňom „uspokojivé“ a naďalej sa dopúšťa ďalších previnení.

- **Stupeň 4 (neuspokojivé)**

- Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Kritériá hodnotenia a klasifikácie správania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie, so špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Triedny učiteľ spolupracuje s výchovným poradcom, ktorý zabezpečí odborné psychologické vyšetrenie žiaka. Nadviaže spoluprácu s rodičmi, ak je to možné, a usmerňuje rodičov vo výchove dieťaťa, pričom vychádza z konzultácií s psychológom či špeciálnym pedagógom. Tieto kroky sú predpokladom nadobudnutia vhodných foriem správania žiaka bez negatívnych výchovných opatrení.

Učiteľ sa snaží o časté pozitívne hodnotenie úspechov žiaka úsmevom, pochvalou a vyvaruje sa napomínania žiaka pred ostatnými spolužiakmi.

V súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní a na základe vypracovaného individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu sa u žiaka s poruchou správania (ADD/ADHD) zohľadňuje vplyv postihnutia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania.

Žiakovi nemožno znížiť známku zo správania a ani iného vyučovacieho predmetu, pokiaľ sú rušivé a neadekvátne prejavy jeho správania v škole, prípadne nedostatočné učebné výsledky dôsledkom zdravotného postihnutia (hyperkinetickej poruchy).

Pri hodnotení správania je efektívnejšie pozitívne hodnotiť dobré správanie ako trestať nežiaduce prejavy v správaní. Pri priebežnom hodnotení učebných výsledkov aj správania ako aj pri záverečnej klasifikácii kladieme dôraz na motivačnú zložku hodnotenia.

Učiteľ sa snaží vytvoriť vzťah, v ktorom žiak cíti, že učiteľ mu je oporou pri záťažových situáciách. Učiteľ vie zachovať pokoj, tolerantný postoj aj pri žiakových impulzívnych reakciách a nepokojnom správaní.

U žiakov s intelektovým nadaním sa rešpektujú špecifiká jeho osobnosti a správania, zohľadňujú sa ich špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, vytvárajú sa podmienky pre začlenenie intelektovo nadaného žiaka do kolektívu, pozitívne sa hodnotia a povzbudzujú.

Hodnotenie dochádzky žiakov do školy

Žiak chodí do školy pravidelne. Žiak prichádza do školy 15 minút pred začiatkom vyučovania, neprichádza zbytočne skôr a tiež nemešká. Ak z rôznych príčin mešká na vyučovaciu hodinu, ospravedlní sa vyučujúcemu.

Podľa §144 ods.10 zákona č. 245 Z. z. neprítomnosť dieťaťa alebo neplnoletého žiaka ospravedľňuje škola na základe žiadosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia; vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch škola môže vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe alebo iný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť neprítomnosti.

Ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá najviac päť po sebe nasledujúcich vyučovacích dní, neprítomnosť ospravedľňuje zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia; ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá viac ako päť po sebe nasledujúcich vyučovacích dní, vyžaduje sa aj predloženie potvrdenia od lekára. Neprítomnosť žiaka na vyučovaní písomne ospravedľňuje zákonný zástupca žiaka, a to neodkladne /najneskôr do 2 po sebe nasledujúcich dní/. Pri opakovaných ospravedľneniach a pri dôvodnom podozrení zo zneužívania tohto oprávnenia má triedny učiteľ právo predvolať zákonného zástupcu žiaka na osobný pohovor a žiadať lekárske potvrdenie.

Ak je neprítomnosť žiaka na vyučovaní známa vopred, je zákonný zástupca žiaka povinný túto skutočnosť vopred písomne oznámiť triednemu učiteľovi. Vyučujúci uvoľní žiaka z jednej vyučovacej hodiny, triedny učiteľ uvoľní žiaka z vyučovania na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu na 1- 3 dni a riaditeľka školy uvoľní žiaka z vyučovania na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu na 4 - viac dní.

Každý triedny učiteľ sleduje školskú dochádzku svojich žiakov a eviduje vymeškané vyučovacie hodiny v triednej knihe.

Triedny učiteľ ospravedlní vymeškané vyučovacie hodiny na základe ospravedľnenia do 48 hodín. Ak sa tak nestane, triedny učiteľ vymeškané vyučovacie hodiny neospravedlní.

Školská dochádzka sa vyhodnocuje štvrťročne na zasadnutí PR jednotlivu za triedu a sumárne za školu.

Pri podozrení zo zanedbávania povinnej školskej dochádzky je zo strany školy potrebné konať vo veci:

a) ak žiak vymešká bez ospravedľnenia viac ako 15 vyučovacích hodín mesačne, považuje sa to za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, škola bezodkladne /do 3 dní po skončení kalendárneho mesiaca/ oznámi túto skutočnosť obci, v ktorej má zákonný zástupca dieťaťa trvalý pobyt a Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov,

b) ak žiak vymešká bez ospravedlnenia viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku, je obec povinná na základe oznámenia riaditeľa školy začať priestupkové konanie podľa § 6 ods. 4, § 37 zákona č. 596/2003 Z. z. a podľa § 31 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,

c) ak žiak vymešká bez ospravedlnenia viac ako 100 vyučovacích hodín, je potrebné zo strany obce podať trestné oznámenie na zákonných zástupcov žiaka pre podozrenie so spáchania trestného činu Ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

5 Podporné opatrenia, starostlivosť a zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a bližšie opísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni [1. stupňa](#) a [2. stupňa](#). To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Učitelia, ktorí pôsobia v podpornej úrovni 1. stupňa najbližšie k žiakom ako kľúčové vzťahové osoby, sú v našej škole doplnení o členov **školského podporného tímu**, ktorý pôsobí na podpornej úrovni 2. stupňa. Spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí, ako aj intenzívne napomáhajú podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov smerom k žiakom.

Naša škola nastúpila na **cestu k inkluzívnemu vzdelávaniu** otvorením sa pre nové profesie a činnosti so snahou budovať inkluzívnu klímu a kultúru. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a necítilo sa odmietané. Chceme tak zabezpečiť ústavou garantovaný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Inkluzívna cesta je zameraná na:

- podporu každého žiaka, ale aj učiteľa a rodiča v tom, čo potrebuje k svojmu rastu;
- poskytovanie komplexnej podpory v škole prostredníctvom **školského podporného tímu** – najmä ako prevencia a včasné vyhľadávanie a riešenie problémov;
- budovanie vzťahového trojuholníka dieťa, rodič a učiteľ;
- zameranie viac na formatívne hodnotenie a reflexiu.

Školský podporný tím

V škole pracuje aj **školský podporný tím** (ďalej len „ŠPT“) zložený zo školského špeciálneho pedagóga, sociálneho pedagóga, pedagogických asistentov a výchovného (kariérového) poradcu. Činnosť tímu sa riadi § 131 zákona č. 245/2008 Z.z. zákona o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 84a zákona č. 138/2019 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej procesnými, výkonovými a obsahovými [štandardami](#) i popísanými úrovňami podpory (predovšetkým však podpornými úrovňami [1. a 2. stupňa](#)), ale aj metodickými

usmerneniami VÚDPaPu. Tím spolupracuje a je metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (ďalej len „CPP“). V škole tím úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi, predmetovými učiteľmi, vedením školy, vychovávateľkou, rodičmi a žiakmi.

Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelávania určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmerňovaním centra poradenstva a prevencie v našom okrese. Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom dieťaťa. A hoci samotná činnosť tímu nepodlieha špeciálnemu súhlasu rodičov, predsa jeho činnosť je podporná, partnerská a otvorená s vysokým štandardom etiky a transparentnosti, ako aj s informačnou povinnosťou vo vzťahu k rodičom. Držíme sa zásady, že rodič je partner školy a je nielen informovaný, ale aj priamo zapojený do podpory dieťaťa.

Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 školského zákona prevencia, výchovné a kariérové poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, orientačná diagnostika, intervencia a krízová intervencia, reedukácia a metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom alebo žiakom. To môže zahŕňať preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy, mediáciu po konflikte alebo ťaživej situácii, podporu učiteľa počas vyučovania, depistáže pri zápisoch alebo v prvých ročníkoch, sociometrie, besedy, diskusie, vzdelávanie pre rodičov a zamestnancov, účasť na rodičovských združeniach a ďalšie. Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a napĺňania cieľov výchovy a vzdelávania.

Škola v úzkej spolupráci so ŠPT na podporu **výchovno-vzdelávacích potrieb** žiakov podľa § 2 h) školského zákona poskytuje podporu všetkým žiakom a to tak, že *zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov:*

- a) poskytuje všetkým žiakom podporu na podpornej úrovni 1. stupňa, ako sú preventívne programy, ranné kruhy, pravidelné osobné konzultácie rodičov s učiteľmi, poradenstvo v oblasti výchovy, kariérové poradenstvo;
- b) zostavuje školský poriadok zameraný na spravodlivejšie a ľudskejšie formované pravidlá školského života v súčinnosti so žiakmi a radou školy;
- c) pravidelne sleduje a realizuje skríning dochádzky, prospechu a správania žiakov, predkladá systémové návrhy pre zlepšenie, sleduje špecifické rizikové faktory ako je adaptácia žiakov prvého ročníka ZŠ, prechod na druhý stupeň ZŠ, prestup alebo odchod žiaka, obdobie dospievania;

- d) umožňuje všetkým žiakom prístup k ŠPT a jeho službám, keď to v priebehu celej školskej dochádzky žiak alebo rodič potrebuje pre individuálnu podporu v kríze, životných ťažkostiach alebo na vlastný rozvoj svojho potenciálu;
- e) umožňuje prácu v škole a triedach aj zamestnancom CPP pri preventívnej činnosti, krízovej intervencii, skríningu i spolupráci na podpore detí a rodičov v úzkej súčinnosti so ŠPT,
- f) informuje rodičov, žiakov a zamestnancov prístupnými kanálmi o ďalšej podpornej činnosti.

Škola zároveň poskytuje špecifickú podporu aj žiakom, ktorí podľa § 2 i) majú **špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby**. Títo žiaci sa vzdelávajú podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy spolu s ostatnými žiakmi v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania:

- Vzdelávanie sa realizuje v podmienkach **všeobecnej podpory** s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,
- Ak žiakovi jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú sa vzdelávať podľa školského vzdelávacieho programu, vzdeláva sa v rámci vytvárania **Individuálneho vzdelávacieho programu** podľa § 7a) školského zákona, pričom sa realizuje *úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti*.
- Škola spolupracuje s ďalšími subjektami a sieťuje sa s CPP, políciou, sociálnou kuratelou, lekármi a ďalšími organizáciami pre komplexnejšiu podporu všetkých detí.

Individuálny vzdelávací program dopĺňa a upravuje tento školský vzdelávací program a zahŕňa:

- a) vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie (zväčša na odporúčanie ŠPT a triedneho učiteľa) a stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní úprav;
- b) vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča;
- c) úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie;
- d) žiak má možnosť využiť aj dodatočnú psychologickú, sociálno-pedagogickú i špeciálno-pedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo;
- e) zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania;
- f) úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

Podporné opatrenia

Škola poskytuje všetkým žiakom podporné opatrenia v rozsahu prevencie na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania a krízovej intervencie podľa § 145a ods. 1 t) a u). Prevencia a krízová intervencia sa poskytuje v súlade so štandardami odborných činností schválených a zverejnených MŠVVaŠ SR: <https://www.minedu.sk/standardy-odbornych-cinnosti-v-systeme-poradenstva-a-prevencie/>.

Škola vykonáva preventívne činnosti /ranné kruhy, celoškolské komunity, charakterové vzdelávanie prostredníctvom predmetu ranné stretnutie/ a krízovú intervenciu v úzkej spolupráci s CPP, PZ v Prešove a inými organizáciami na tento účel.

V súlade s § 2 ods. 12 vyhlášky o poradenských zariadeniach týmto poskytuje v tomto školskom vzdelávacom programe (ale aj osobitne na webovej stránke a informovaním na rodičovskom združení) tieto preventívne činnosti v rozsahu:

- pozitívna klíma v triede,
- interakčné vzťahy a šikanovanie,
- nelátkové závislosti,
- riešenie konfliktov v školskom prostredí,
- spolunažívanie, vzťahy v školskom prostredí a tolerancia,
- agresivity v školskom prostredí,
- adaptácia žiakov na nové podmienky základnej školy.

V rámci činnosti školského podporného tímu sú so žiakmi realizované skupinové preventívne aktivity, rôzne diskusie a v spolupráci s organizáciami aj realizované informačné kampane, ktorých cieľom je poukázať na faktory:

- ◀podmieňujúce nežiadúce správanie,
- ◀poznávanie vlastných možností a posilnenie vnútornej motivácie,
- ◀uvedomenia si negatívneho vplyvu záškoláctva,
- ◀uvedomovania si rozdielov medzi citmi a činmi,
- ◀ovládania vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu a smútku,
- ◀porozumenia a aplikovania verbálnej a neverbálnej komunikácie,
- ◀porozumenia asertívneho správania,
- ◀budovania pozitívneho sebaobrazu v rámci rovesníckych vzťahov.

Preventívne aktivity, prednášky a kampane sú zamerané na formovanie nežiaduceho postoja

žiaci k rizikovému správaniu a na jeho eliminovanie:

- boj proti závislostiam,
- škodlivosť fajčenia a jeho dopad na zdravie,
- šikana a kyberšikana,
- rizikové správanie a jeho formy /zamerané na trestnoprávnu zodpovednosť/,
- účasť na zbierke “Liga proti rakovine”,
- prednáška Unicef a Slovak Aid – dostupnosť jedla v rámci klimatických zmien,
- osvetová činnosť prostredníctvom dokumentárnych filmov,
- povedomie k sociálnej spravodlivosti a ľudským právam,
- skupinové aktivity pri významných medzinárodných a svetových dňoch,

Podporné opatrenia žiakov poskytuje škola alebo školské zariadenie. Zámerom postupného zavádzania podporných opatrení je plnohodnotné zapájanie žiakov do výchovy a vzdelávania a rozvíjanie ich vedomostí, zručností a schopností. Umožňuje to zákon

č. 182/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony platné od 1. septembra 2023.

Katalóg podporných opatrení (schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/13957:1-C1661 s platnosťou od 1. septembra 2023) špecifikuje podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní poskytované školou alebo školským zariadením, ktoré sú potrebné na to, aby sa dieťa alebo žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti
/ <https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog-podpornych-opatreni/>

Naša škola podľa § 145b ods. 1 písm. a) zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní poskytuje podporné opatrenie podľa § 145a ods. 2 písm. a), c), e), f), j), k), n), q), r), alebo písm. s), všetkým žiakom podľa ich individuálnych potrieb, kde pri ich aplikácii a realizácii vychádza z Katalógu podporných opatrení a v ňom obsiahnutých sprievodných metodických materiálov.

Neustále spolupracujeme so zariadeniami poradenstva a prevencie v rámci ich odbornej činnosti, ktoré našim žiakom môžu podľa § 145b ods. 1 b) zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní poskytnúť podporné opatrenia podľa § 145a ods. 2 písm. b), d), g), h), i), l), m), o) alebo písm. p).

Systém a postupnosť pri poskytovaní podporných opatrení je bližšie uvedený v § 145b zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní.

Naša škola sa zameriava na podporu každého žiaka, ale aj učiteľa a rodiča v tom, čo potrebuje k svojmu rastu. Je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Využívame inkluzívny prístup, aby všetci žiaci boli vnímaní ako jedineční a necítili sa odmietaní. Snažíme sa o zabezpečenie primeraného rozvoja schopností žiakov, dosiahnutie ich primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Všeobecné podporné opatrenia pri práci so všetkými žiakmi

- Snaha zabezpečiť, aby sa každý jednotlivec cítil oceňovaný, rešpektovaný a mal rovnaké príležitosti podieľať sa na sociálnom, kultúrnom, ekonomickom a politickom živote a podporiť ich rozmanitosť a pocit spolupatričnosti.
- Rešpektovať individuálne pracovné tempo.
- Dbieť predovšetkým na individuálny prístup.
- Používať konkrétnosť a názornosť pri práci.
- Štrukturovať zreteľne učivo a vyučovací proces.
- Využívať metódy malých krokov.
- Používať primerané množstvo podnetov.
- Zapojiť zmyslové vnímanie (zapojiť čo najviac zmyslov – multisenzorický prístup).
- Zohľadňovať úroveň hrubej a jemnej motoriky.
- Podporovať žiaka do takej miery, do akej je žiaduce.
- Podporovať profesijnú prípravu.
- Spolupracovať s rodičmi/zákonnými zástupcami.
- Zohľadňovať aktuálny fyzický a psychický stav.
- Sprostredkovať žiakom poznatky prostredníctvom rôznych metód vychádzajúc z Katalógu podporných opatrení.
- Ak bol žiak hodnotený nedostatočnou, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.
- Jasne komunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka.
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.

- Spolupracovať so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh.
- Pred žiaka predkladať iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiaka hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšaný.
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohol byť úspešný. Nikdy nezosmiešňovať žiaka za jeho slabší alebo neúspešný výkon.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie.
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápnal, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu.
- Pedagógovo porozumenie, pružnosť, trpezlivosť, jeho pomoc na individuálnej úrovni.
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru.
- Pomôcť žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít.

Všeobecné podporné opatrenia pri práci so žiakmi v riziku

Ide najmä o žiakov z cudzojazyčného prostredia alebo ktorých prvým jazykom nie je slovenčina, žiaci s odloženou školskou dochádzkou, žiaci predčasne zaškolení, žiaci v diagnostickom procese s problémami v učení, žiaci v „hraničnom“ intelektovom pásme, žiaci s aktuálnymi osobnými problémami (rozvod, úmrtie v rodine, šikanovanie), žiaci so psychickými problémami krátkodobého a dlhodobého charakteru (sebapoškodzovanie, užívanie návykových látok ...), žiaci so zdravotnými problémami (napr. často chorí, zdravotne oslabení,) alebo iné.

1. Identifikovanie problémov žiaka v oblasti učenia, správania žiaka rodičom, učiteľom, ŠPT.
2. Podporné opatrenia:
  - návrhy na úpravu v školskom prostredí - intervencia triedneho učiteľa, učiteľa predmetu, školského psychológa, šk. špeciálneho pedagóga, podpora pedagogického asistenta (ak je možnosť);
  - návrhy na úpravu v domácom prostredí (navýšenie času na prípravu, pomoc a kontrola od rodiča pri vypracúvaní domácich úloh, zavedenie režimu a systému práce doma...) podľa odporúčaní ŠPT;
  - tieto návrhy musia byť zaznamenané na tlačive (viď príloha);

- učiteľ informuje o návrhoch rodiča a člena ŠPT a kópiu tlačiva odovzdá členovi ŠPT (tlačivo bude súčasťou prípadnej žiadosti o diagnostické vyšetrenie žiaka).
- 3. Delegovanie žiaka na diagnostické vyšetrenie – ak vyššie uvedené opatrenia sú nepostačujúce.
- 4. Po absolvovaní vyšetrenia a prijatí správy z vyšetrenia nasleduje konzultácia s rodičom, konzílium s pedagogickými zamestnancami o záveroch z vyšetrenia a nastavenia ďalšej práce so žiakom.
- 5. Práca ŠPT so žiakom.
- 6. Hodnotenie žiaka na konci každého hodnotiaceho obdobia (na polroku a konci školského roka).
- 7. Delegovanie žiaka na rediagnostické vyšetrenie podľa potreby.

Je v kompetencii učiteľa, ktoré odporúčania použije najlepšie po dohode s členom ŠPT. Tieto odporúčania musia byť zaznamenané v príslušnom tlačive.

Všeobecné podporné opatrenia pri práci so žiakmi so ŠVVP

- Ak bol žiak hodnotený nedostatočnou, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom.
- Uprednostniť formu skúšania, pri ktorej žiak dosahuje optimálny výkon, overiť si tak pre žiaka vhodnejším spôsobom úroveň jeho nadobudnutých vedomostí. Zároveň prihliadať na oslabenia v konkrétnych oblastiach. Je potrebné dopriať žiakovi vždy dostatok času na premyslenie odpovede.
- Používať krátke, jasné inštrukcie, overiť si, či im žiak porozumel. Častejšie opakovať inštrukcie. Viest' žiaka k tomu, aby sa prihlásil, keď niečomu nerozumie.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.
- Zadávané úlohy je potrebné rozložiť na menšie časti, ktoré žiak postupne zvládne.
- Jasne komunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka.
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.
- Spolupráca so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh, prípadne úlohy rozdeliť na časti. Nehodnotiť to, čo žiak nestihne vypracovať. Umožnite žiakovi zmenu pracovnej polohy, krátky odpočinok, relaxáciu.

- Pred žiaka predkladajte iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiaka hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšané.
- Neodporúča sa písať písomky ako bleskovky alebo päťminútovky.
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohlo byť úspešné. Nikdy nezosmiešňovať žiaka za jeho slabší alebo neúspešný výkon.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie.
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápnal, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu.
- Pedagogovo porozumenie, pružnosť, trpezlivosť, jeho pomoc na individuálnej úrovni.
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru.
- Pomôcť žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít.

Vzhľadom na to, že v našej škole vzdelávame žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami (ŠVVP) v dôsledku sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a v dôsledku zdravotného znevýhodnenia (ZZ), poskytujeme im vhodné podporné opatrenia vychádzajúc z Katalógu podporných opatrení a v ňom obsiahnutých sprievodných metodických materiálov na základe ich individuálnych potrieb v jednotlivých oslabených oblastiach.

Cieľovou skupinou sú žiaci s krátkodobým alebo dlhodobým oslabením v oblasti pohybových schopností, zmyslového vnímania, kognitívnych schopností a exekutívnych funkcií, v oblasti komunikačnej schopnosti, jazyka a reči, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy a autonómie.

1. Oslabenie v oblasti pohybových schopností

Oslabenie v oblasti pohybových schopností sa u žiaka môže prejavovať v oblasti hrubej motoriky a celkovej mobility (pohyb veľkých svalových skupín, svalový tonus, držanie tela...) jemnej motoriky - grafomotoriky, logomotoriky, mimiky, oromotoriky, vizuomotoriky alebo senzomotoriky.

Ciele úprav metód, prístupov a foriem výchovy a vzdelávania:

- Počas výchovno-vzdelávacieho procesu úpravou metód, foriem, prístupov podporovať pohybové schopnosti žiaka.

- Zamerať sa na podporu orientácie v priestore, hrubej motoriky, jemnej motoriky, grafomotoriky, oromotoriky, senzomotoriky žiaka.
- Voliť také metódy, formy a prostriedky výchovy a vzdelávania, ktoré žiaka prirodzene motivujú, aktivizujú alebo, naopak, v prípade potreby upokoja v závislosti od jeho potrieb.
- Umožniť žiakovi využívať kompenzačné pomôcky a didaktické pomôcky upravené podľa jeho individuálnych potrieb.

2. Oslabenie v oblasti zmyslového vnímania

Oslabenie v oblasti zmyslového vnímania u žiakov sa môže prejavovať v oblasti sluchového, zrakového, hmatového, čuchového vnímania, propriorepcie, vestibularity, kinestetiky a podobne. Konkrétne sa môžu u žiakov prejavovať ťažkosti napríklad v sluchovej pamäti, zrakovej pozornosti, hypersenzitivity a podobne.

Ciele úprav metód, prístupov a foriem výchovy a vzdelávania:

- Rozvíjať vedomie a citlivosť voči zmyslovým vnemom (schopnosť rozvíjať rôzne farby, zvuky, textúry, vône, chute a zážitky a dojmy z rôznych zmyslových vnemov).
- Rozvíjať schopnosť pozorovať a vnímať detaily.
- Rozvíjať schopnosť multisenzorického vnímania.
- Rozvíjať schopnosť interpretovať a porozumieť zmyslovým informáciám (schopnosť rozvíjať analyzovanie vnemov a súvislostí medzi nimi).
- Rozvíjať schopnosť kreatívneho výrazu prostredníctvom zmyslového vnímania.

3. Oslabenie v oblasti kognitívnych schopností a exekutívnych funkcií

Oslabenie v oblasti kognitívnych schopností a exekutívnych funkcií sa u žiaka môže prejavovať v oblasti myslenia (kritického, logického, tvorivého...) pamäti, pozornosti, predstavivosti, porozumení reči, ale napríklad aj schopnosti žiaka tvoriť a uskutočňovať plány, tvoriť analógie, rešpektovať pravidlá sociálneho správania, riešiť problémy, adaptovať sa na nečakané okolnosti a podobne.

Ciele úprav metód, foriem a prístupov vzdelávania:

- Rozvíjať kritické myslenie.
- Podporovať kritické myslenie.
- Podporovať rastové nastavenie mysle.
- Posilniť pamäť a učenie sa.
- Rozvíjať logické a analytické myslenie.
- Zlepšovať koncentráciu a pozornosť.
- Podporovať problémové učenie.

- Posilňovať komunikačné schopnosti.
- Podporovať samoreguláciu a metakogníciu.

4. Oslabenie v oblasti komunikačnej schopnosti, jazyka a reči

Oslabenie v oblasti komunikačnej schopnosti, jazyka a reči sa u žiakov môže prejavovať vo všetkých zložkách v hovorenej reči a písanej reči, v jednej alebo vo viacerých jazykových rovinách súčasne. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti úzko súvisí s vývinom motoriky, vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a so sociálnym prostredím žiaka.

Ciele upravovať metódy, formy a prístupy vo výchove a vzdelávaní:

- Identifikovať rozsah ťažkostí a dosah na akademickú oblasť.
- Podporovať u žiakov radosť z komunikácie (hodnoty čítania).
- Podporovať metakognitívne a matajazykové schopnosti.
- Rozvíjať rečové a jazykové schopnosti.
- Podporovať schopnosť porozumieť a interpretovať texty.
- Rozvíjať pragmatickú oblasť komunikácie.
- Podporovať schopnosť kritického myslenia v komunikácií.
- Rozvíjať schopnosť empatie a interakcie.
- Posilňovať schopnosť verejného prejavu a prezentácie.

5. Oslabenie v oblasti sociálno-komunikačných zručností

Oslabenie v oblasti sociálno-komunikačných zručností sa môže u žiakov prejavovať nízkou schopnosťou nadväzovať kontakt s okolím, neschopnosťou alebo zníženou schopnosťou aktívneho trávenia voľného času, neadekvátnymi reakciami na bežné situácie, nízkym prosociálnym správaním a podobne.

Ciele úprav metód, foriem a prístupov výchovy a vzdelávania:

- Rozvíjať komunikáciu.
- Podporovať empatiu a porozumenie.
- Upevňovať schopnosť riešiť konflikty.
- Podporovať spoluprácu a tímovú prácu.
- Podporovať rozvoj sociálnych interakcií.
- Podporovať rozvoj komunikačných nástrojov.
- Podporovať vyjadrovanie a sebavedomie.
- Podporovať vybudovanie zdravých medziľudských vzťahov.

6. Oslabenie v oblasti emocionality

Oslabenie v oblasti emocionality sa u žiakov môže prejavovať izoláciou v skupine, nízkou úrovňou emocionálnej inteligencie, narušenou schopnosťou regulácie správania, emocionálnou nestabilitou a podobne.

Ciele úpravy, foriem a prístupov výchovy a vzdelávania:

- Identifikovať a rozpoznávať emócie.
- Stimulovať rozvoj emocionality /ranné kruhy/.
- Regulovať emocionálnu odozvu.
- Rozvíjať empatiu a súcitiť.
- Regulovať zvládanie stresu a úzkosti.
- Rozvíjať pozitívne sebahodnotenie.
- Budovať sebaopoznanie a sebareflexiu.
- Vytvárať prostredie inklúzie a tolerancie.
- Podporovať emocionálnu inteligenciu.
- Podporovať a rozvíjať copingové stratégie.
- Podporovať sebaúctu a sebaakceptáciu.
- Podporovať osobný rast.
- Zamerať sa na prevenciu a riešenie konfliktov.
- Zabezpečiť celkovú pohodu.

7. Oslabenie v oblasti sebaobsluhy a autonómie

Oslabenie v oblasti sebaobsluhy a autonómie sa môžu u žiakov prejavovať napríklad nesamostatnosťou pri príprave na a počas výchovno-vzdelávacieho procesu, nesamostatnosťou pri práci, nesamostatnosťou v sebaobslužných úkonoch (umývanie rúk, umývanie tváre,...), nízkou mierou sebaopredzovania sa a podobne.

Ciele úprav metód, foriem a prístupov výchovy a vzdelávania:

- Budovať nezávislosť pri základných životných aktivitách.
- Rozvíjať schopnosť organizovať a plánovať.
- Rozvíjať samostatné rozhodovanie a riešenie problémov.
- Rozvíjať schopnosť k zodpovednosti.
- Rozvíjať zdravé sebavedomie a sebaoprijatie.

- Rozvíjať schopnosť rozhodovania.
- Podporovať samostatnosť v učení.
- Vytvárať pozitívny vzťah k chybám a neúspechom.

Cielené podporné opatrenia sú realizované pedagogickou intervenciou a priamou činnosťou vykonávané pedagogickým zamestnancom, odborným zamestnancom alebo ŠPT. Podporné opatrenia sú realizované skupinovú alebo individuálnou formou a to počas výchovno-vzdelávacieho procesu, ale aj formou doučovania.

Doučovanie sa realizuje z predmetov hlavných vzdelávacích oblastí - slovenský jazyk a matematika. Podpora čitateľskej a matematickej gramotnosti škola zabezpečuje prostredníctvom prierezových tém.

Poskytovaním podporných opatrení sa škola zameriava aj na predchádzanie ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy, a to hlavne realizáciou preventívnych aktivít v spolupráci so ŠPT, poradenskými zariadeniami, policajným zborom a iným sektorom je žiakom prezentovaná podpora a motivácia k dosiahnutiu školskej úspešnosti.

